Open

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Računovodstveno odvajanje i troškovno računovodstvo
CCA/LRIC

Regulatorni računovodstveni dokument

Podgorica, Jun 2021. godine

Accounting Separation and Cost Accounting
CCA/LRIC

Regulatory Accounting Document

Podgorica, June 2021

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

SADRŽAJ

I. DEFINICIJE POJMOVA 1
II. UVOD 2
1. INFORMACIJE O DRUŠTVU 2
III. REGULATIVA 3
1. ZAKONSKI OKVIR 3
1.1 Zakon o elektronskim komunikacijama 3
1.2. Obaveza nadzora cijena i troškovnog računovodstva 5
1.3. Obaveza vođenja troškovnog računovodstva 7
1.4 Relevantna tržišta za računovodstveno odvajanje i troškovno računovodstvo 9
2. RAČUNOVODSTVENI PRINCIPI I NAČELA 12
2.1. Principi regulatornog računovodstva 12
2.2. Specifičnost politika regulatornog računovodstva 13
2.3. Finansijsko Računovodstvena osnova 14
3. OPIS TROŠKOVNOG MODELA 25
3.1. Metodologija dugoročno inkrementalnih troškova (Long run Incremental Costs - LRIC) 25
3.2. Transferne naknade 31
3.3. Definicija i obracun WACC-a 33
IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI 40
1. RAČUN DOBITI I GUBITKA 40
2. IZVJEŠTAJ O PROSJEČNOM ANGAŽOVANOM KAPITALU 45
3. KONSOLIDOVAN IZVJEŠTAJ 52
4. IZVJEŠTAJ O JEDINIČNIM TROŠKOVIMA 53
5. IZVJEŠTAJ O TRANSFERNIM NAKNADAMA 54

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

I. DEFINICIJE POJMOVA

AEK: Agencija za elektronske komunikacije
Metodologija: Metodologija računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva
RRD: Regulatorni računovodstveni dokument
ZEK: Zakon o elektronskim komunikacijama
SMP: Operater sa značajnom tržišnom snagom
FAR: Registar stalne imovine
OPEX: Operativni troškovi
CAPEX: Kapitalna, stalna imovina
HCC: Homogena mrežna komponenta (element)
Registar: Registar osnovnih sredstava
Opex **– Operativni trošak**
Amortizacija **– Godišnji trošak amortizacije**
WACC **– Prosječna ponderisana cijena kapitala (definiše se od strane Agencije)**
NBV_{sr} - **Prosječna vrijednost neto sadašnje vrijednosti imovine (Nabavna vrijednost imovine – akumulirana amortizacija)**
WC_{sr} **– Prosječna vrijednost obrtnog kapitala (kratkoročna imovina – kratkoročne obaveze)**
NRC- Net Replacement Cost – Neto trošak zamjene
NVR- Net value realizable – Neto prodajna vrijednost
EV- Economic Value- **Ekonomska vrijednost**
LRIC- Long Run Incremental cost- Dugoročni inkrementalni trošak
CVR- Cost Volume Relationship – Troškovan kriva

I. DEFINITIONS OF TERMS

AEK: Agency for Electronic Communications
Methodology: Methodology of Accounting Separation and Cost Accounting
RRD: Regulatory Accounting Document
LEC: Law on Electronic Communications
SMP: Operator with Significant Market Power
FAR: Fixed Assets Register
OPEX: Operating expenses
CAPEX: Capital, fixed assets
HCC: Homogeneous network component (element)
Register: Fixed Assets Register
Opex **– Operating expense**
Depreciation **– Annual depreciation cost**
WACC **– Weighted Average Cost of Capital (defined by the Agency)**
NBV_{sr} **- Average value of net present value of assets**
WC_{sr} **– Average value of circulating capital (short-term funds – short-term liabilities)**
NRC - Net Replacement Cost
NVR - Net value realizable
EV - Economic Value
LRIC - Long Run Incremental cost
CVR - Cost Volume Relationship

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

II. UVOD

1. INFORMACIJE O DRUŠTVU

Telenor d.o.o. Podgorica je jedan od tri operatora koja posjeduju licencu za pružanje usluga mobilne telekomunikacije u Republici Crnoj Gori. Društvo je u 100% vlasništvu PPF TMT BIDCO 1 B.V., Holandija.

Puni naziv Kompanije:
Društvo za promet, izgradnju i eksploataciju mreže mobilnih telekomunikacija
"Telenor" d.o.o.

Kratki naziv: Telenor d.o.o.

Podaci o kompaniji

Matični broj PIB: 02242974
Šifra djelatnost: 6190
Registarski broj: 5-0017124

Osnovna djelatnost Društva je pružanje usluga mobilne telekomunikacije, uključujući i veleprodaju paketa i vaučera ovlašćenim dilerima. Društvo ostvaruje prihode od prodaje uglavnom na domaćem tržištu. Međutim, prihode stiče i pružanjem usluga stranim kupcima (prihodi od roaminga), na osnovu komercijalnih postpaid i prepaid sporazuma o roamingu sa mobilnim operaterima iz raznih zemalja.

Sjedište Društva je u Podgorici, na adresi Rimski Trg 4.

1.INFORMATION ON THE COMPANY

Telenor d.o.o. Podgorica is one of three operators that possess the license for provision of mobile telecommunication services in the Republic of Montenegro. The Company is 100% owned by PPF TMT BIDCO 1 B.V., Netherlands.

Full name of the Company:
Društvo za promet, izgradnju i eksploataciju mreže mobilnih telekomunikacija (the Company for Trade in, Construction and Exploitation of Mobile Telecommunication Network)
"Telenor" d.o.o.

Abbreviated name: Telenor d.o.o.

Data on the Company

The official registration number PIB: 02242974
Activity code: 6190
Registration number: 5-0017124

The main activity of the Company is provision of mobile telecommunication services, including the wholesale of packages and vouchers to authorized dealers. The Company realizes income from sales, predominantly on the domestic market. However, it also earns income by providing services to foreign buyers (income from roaming), on the basis of commercial postpaid and prepaid roaming agreements with mobile operators from different countries.

The seat of the Company is in Podgorica, at Rimski Trg 4.

II. INTRODUCTION

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

III. REGULATIVA

1. ZAKONSKI OKVIR

Tržište elektronskih komunikacionih usluga u Crnoj Gori regulišu zakoni predstavljeni od strane regulatornih tijela, Vlade Crne Gore, Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije i Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost kao i Agencija za elektronske medije Crne Gore i Uprava za zaštitu konkurencije.

1.1 Zakon o elektronskim komunikacijama

Zakon o elektronskim komunikacijama je stupio na snagu u avgustu 2008. godine i uz nekoliko izmjena i dopuna važi i danas. On prati sljedeće aktivnosti na telekomunikacionom tržištu: elektronske komunikacione aktivnosti, odgovornosti u oblasti elektronskih komunikacija, status, izvor finansiranja i aktivnosti Agencije, procedure za operatore i druge elektronske komunikacione usluge provajdera, sudske sporove među subjektima na elektronskom komunikacionom tržištu, univerzalne uslužne djelatnosti, procedure za racionalno korišćenje ograničenih resursa, zaštitu prava korisnika usluga, prava i obaveze u pogledu povjerljivosti podataka u oblasti elektronske komunikacije i drugih aktivnosti koje su vezane za elektronsku komunikaciju.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (ƀAgencijaƀ) je regulatorno tijelo osnovano od strane Vlade Crne Gore 8.02.2011. godine sa ovlašćenjma i nadležnostima koje su definisane u Zakonu o elektronskim komunikacijama (u daljem tekstu ƀZEKƀ). Agencija predstavlja nezavisno tijelo čije odgovornosti su definisane članom 8 Zakona. Agencija je u saradnji sa Upravom za zaštitu konkurencije odgovorna za tržišnu analizu. Član 40 ZEK određuje pravila koja se koriste pri analizi tržišta.

Uloga Agencije jeste da podstiče tržišnu konkurenciju i da osigura kvalitetno pružanje telekomunikacionih usluga po razumnim troškovima i cijenama uz podsticanje investicija u oblasti telekomunikacija.

Analize relevantnog tržišta u skladu sa članom 41 ZEK vrše se nakon usvajanja metodologije za sprovođenje analize relevantnog tržišta, uzimajući u obzir EU praksu. Metodologija o sprovođenju analiza je usvojena jula 2009. godine u skladu sa Uputstvima za nacionalna regulatorna tijela na osnovu definicije relevantnih tržišta usvojenih od strane Evropske Komisije 2002. godine.

III.Regulations

1 LEGAL FRAMEWORK

The market of electronic communication services in Montenegro is regulated by the laws presented by the regulatory bodies, the Government of Montenegro, the Ministry for Information Society and Telecommunications and the Agency for Electronic Communications and Postal Services as well as by the Agency for Electronic Media of Montenegro and the Administration for Protection of Competition.

1.1 Law on Electronic Communications

The Law on Electronic Communications came into force in August 2008 and, with a few amendments and supplements, it is still valid. It governs the following activities in the telecommunication market: electronic communication activities, responsibilities in the area of electronic communications, the status, source of financing and activities of the Agency, procedures for operators and other electronic communication services of providers, lawsuits between the subjects in electronic communication market, universal service activities, procedures for rational use of limited resources, protection of rights of users of services, rights and obligations concerning confidentiality of data in the area of electronic communications and other activities that are related to electronic communications.

The Agency for Electronic Communications and Postal Services ('the Agency') is the regulatory body founded by the Government of Montenegro on 8/02/2011 with authorizations and powers that are defined in the Law on Electronic Communications (hereinafter referred to as: the LEC). The Agency is an independent body the responsibilities of which are defined by Article 8 of the Law. The Agency, in cooperation with the Administration for Protection of Competition, is responsible for market analysis. Article 40 of the LEC sets the rules that are applied in market analysis.

The role of the Agency is to foster market competition and to ensure quality provision of telecommunication services at reasonable costs and prices while stimulating investments in the field of telecommunications.

Analyses of the relevant market, in compliance with Article 41 of the LEC, are made after the adoption of the methodology for conducting the analysis of the relevant market, taking into account the EU practice. The methodology of conducting the analyses was adopted in July 2009, in compliance with the Instructions for national regulatory bodies on the basis of the definition of relevant markets adopted by the European Commission in 2002.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Nakon sprovedenih analiza, Agencija utrđuje relevantna tržišta shodno članu 41 Zakona uzimajući u obzir EU praksu. Prilikom utvrđivanja relevantnih tržišta, Agencija razmatra preporuke Komisije o relevantnim tržištima proizvoda i usluga u okviru sektora elektronskih komunikacija podložna ex ante regulativi u skladu sa Direktivom 2002/21/EC Evropskog parlamenta i Savjeta o zajedničkom regulatornom okviru za elektronske komunikacione mreže i usluge (Sl. EK L 114/456 od 08.05.2003. godine) i preporuka Komisije od 17. 12.2007. godine o relevantnim tržištima proizvoda i usluga u okviru sektora elektronskih komunikacija podložna ex ante regulativi u skladu sa Direktivom 2002/21/EC Evropskog Parlamenta i Savjeta o zajedničkom regulatornom okviru za elektronske komunikacione mreže i usluge.

Agencija ima obavezu da preispita uslove na tržištu u cilju analiziranja tržišne pozicije operatora i da potvrdi da li se tržišna pozicija operatora može smatrati značajnom tržišnom snagom (Significant Market Power - SMP). Shodno članu 43 ZEK na osnovu izvršene analize, Agencija određuje operatora sa značajnom tržišnom snagom za svako analizirano tržište. Nakon toga, Agencija propisuje neke od sljedećih mjera koje se odnose na relevantno tržište.

After conducting the analyses, the Agency establishes relevant markets in line with Article 41 of the Law taking into account the EU practice. When establishing relevant markets, the Agency takes into consideration the Commission Recommendation on Relevant Product and Service Markets Susceptible to Ex Ante Regulation in compliance with the Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communication networks and services (Framework Directive) (Official Journal of the European Communities L 114/456 dated 08/05/2003) and the Commission Recommendations of 17/12/2007 on relevant product and service markets within the electronic communications sector susceptible to *ex ante* regulation in compliance with the Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on the common regulatory framework for electronic communication networks and services.

The Agency has the obligation to re-examine conditions in the market for the purpose of analysis of market positions of operators and to verify as to whether the market position of an operator can be considered as Significant Market Power - SMP. In line with Article 43 of the LEC, on the basis of the analysis made, the Agency identifies the operator having significant market power for each analyzed market. Thereafter, the Agency prescribes some of the following measures that are related to the relevant market.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

III REGULATIVA (nastavak)

1. ZAKONSKI OKVIR (nastavak)

1.1 Zakon o elektronskim komunikacijama (nastavak)

U skladu sa članom 46, ZEK-a propisuje se da Agencija može (u skladu sa rješenjem iz člana 43, stav 1, ZEK-a), narediti preduzimanje mjera u cilju odvojenog računovodstvenog praćenja poslovnih aktivnosti. Cilj ove obaveze jeste da se obezbijedi kontrola nad neosnovanom unakrsnom subvencionisanju između samih poslovnih aktivnosti.

U skladu sa stavom 1, člana 46 ZEK, operatori imaju obavezu da dostave odgovarajuće računovodstvene evidencije, uključujući i prihode od trećih lica na zahtjev agencije, a sve u cilju podsticanja konkurencije.

1.2. Obaveza nadzora cijena i troškovnog računovodstva

Član 48, ZEK-a reguliše obavezu nadzora cijena i troškovnog računovodstva na sljedeći način:

- Agencija (rješenjem iz člana 43 stav 1, ZEK-a), može narediti preduzimanje mjera u vezi sa pokrivanjem troškova i kontrolom cijena određenih usluga koje se pružaju u cilju obezbjeđivanja interkonekcije, odnosno operatorskog pristupa.
- Agencija može narediti preduzimanje mjera iz stava 1 ovog člana, ako na osnovu analize tržišta ocijeni da bi operator sa značajnom tržišnom snagom, zbog nedostatka efikasne konkurencije ili u cilju njenog suzbijanja, mogao zadržati ili previsoke cijene ili prenisku razliku između maloprodajnih i veleprodajnih cijena.
- Agencija, prilikom naređivanja mjera operatoru iz stava 1 ovog člana, mora uzimati u obzir rizike, ulaganja i obezbjeđenje prihvatljive stope prinosa na investiciona ulaganja operatora.
- Operator kojem je naređeno preduzimanje mjera troškovne orjentacije mora dokazati da su cijene obračunate na osnovu troškova uz prihvatljivu stopu prinosa na investiciona ulaganja. Prilikom provjeravanja ispunjavanja te obaveze Agencija može primijeniti metode troškovnog računovodstva koje su nezavisne od onih koje primjenjuje operator.
  Agencija može od operatora rješenjem takođe zahtijevati da obrazloži i po potrebi koriguje cijene, pri čemu teret eventualnog dokazivanja snosi operator.

III REGULATIONS (Continued)

1. LEGAL FRAMEWORK (Continued)

1.1 Law on Electronic Communications (Continued)

In compliance with Article 46 of the LEC, it is prescribed that the Agency may (in compliance with the decision referred to in Article 43, paragraph 1, of the LEC) order undertaking of measures for the purpose of separated accounting follow up of business activities. The objective of this obligation is to ensure control over unfounded cross-subsidizing between the actual business activities.

In compliance with paragraph 1, Article 46 of the LEC, operators have the obligation to submit relevant accounting records, including income from third parties, at the request of the Agency, all for the purpose of stimulating competition.

1.2. Obligation to supervise prices and cost accounting

Article 48 of the LEC regulates the obligation of supervision over prices and cost accounting in the following way:

- The Agency (by the decision referred to in Article 43, paragraph 1, of the LEC) may order undertaking of measures related to the covering of costs and control of prices of certain services that are provided for the purpose of providing interconnection, and/or operator access.
- The Agency may order undertaking of measures, referred to in paragraph 1 of this Article, if it assesses, based on market analysis, that an operator having significant market power, because of lack of efficient competition or for the purpose of its suppression, could retain either too high prices or a too low difference between retail and wholesale prices.
- The Agency, when ordering the measures referred to in paragraph 1 of this Article to an operator, must take into account risks, investments and securing of an acceptable rate of yield on capital investments of the operator.
- The operator that has been ordered undertaking of measures of cost orientation must prove that the prices have been calculated on the basis of costs with an acceptable rate of yield on capital investments. When checking whether that obligation is met, the Agency may apply the methods of cost accounting that are independent from those applied by the operator.
  The Agency may also ask the operator, by a decision, to justify and, as required, correct the prices, whereby the burden of possible proving shall be on the operator.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

- Agencija može propisati mehanizam pokrivanja troškova ili metodologiju određivanja cijena po osnovu ovog člana, što mora biti primjereno cilju unaprijeđenja efikasnosti i održive konkurencije, ciljeva razvoja i povećanju dobrobiti za potrošača. Agencija može koristiti i upoređenja sa cijenama na uporedivim tržištima ili tržištima sa razvijenom konkurencijom, uzimajući u obzir specifičnosti domaćeg tržišta.
- Agencija određuje model primjene troškovnog računovodstva, koji operator mora primijeniti. Takođe, Agencija može odrediti oblik i metodologiju vođenja računovodstva, kao i kategorizaciju i vođenje troškova koje operater mora primijeniti.

- The Agency may prescribe the mechanism of covering of costs or the methodology of pricing on the ground of this Article, which must be proportionate to the objective to improve efficiency and sustainable competition, development goals and to the increased benefit for a consumer. The Agency may also use comparisons with prices on comparable markets or markets having developed competition, taking into account specific features of the domestic market.
- The Agency defines the model of application of cost accounting, which must be applied by the operator. Also, the Agency may define the form and the methodology of keeping of books of accounts, as well as categorization and management of costs, which must be applied by the operator.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

III REGULATIVA (nastavak)

1. ZAKONSKI OKVIR (nastavak)

1.3. Obaveza vođenja troškovnog računovodstva

Upravo, da bi se u potpunosti sprovela uloga Agencije, propisuje se operatorima sa značajnom tržišnom snagom (SMP) set regulatornih izvještaja, koje imaju za cilj podsticanje konkurencije i pošteno i fer tržišno nadmetanje. Stoga, Agencija uvodi i obavezu dostavljanja regulatornih finansijskih izvještaja, kroz primjenu računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva.

Svrha uvođenja obaveze računovodstvenog odvajanja je da pruži detaljne informacije o operativnim troškovima i finansijskim rezultatima za različita tržišta i usluge u odnosu na zakonske finansijske obaveze SMP operatora.

Cilj uvođenja računovodstvenog odvajanja jeste da se obezbijede uslovi za transparentnost i nediskriminaciju, imajući u obzir da rezultat računovodstvenog odvajanja treba da odražava realno poslovanje određenih djelova SMP operatora kao da se radi o posebnim poslovnim cjelinama. Takođe, cilj je i spriječiti povlašćeni tretman sopstvenih poslovnih aktivnosti u odnosu na druge operatore na tržištu, kao i međusobno subvencionisanje koje nije u skladu sa tržišnim principima.

Regulatorni finansijski izvještaji (“RFI”) su sastavljeni u skladu sa:

- regulatornim računovodstvenim dokumentom (“RD”)
- dokumentom o metodologiji alokacije (“DMA”).

RD obuhvata opise politika, metodologija, sistema, procesa i procedura za obračun troškova, prihoda, imovine i obaveza koje se koristi pri izradi RFI.

DMA opisuje metode alokacije koje će se koristiti prilikom alokacije troškova, prihoda i angažovanog kapitala. Metodologija definiše proces i vremenski raspored prema kojem Agencija odobrava/usvaja dokument o metodologiji alokacije. Telenor d.o.o. priprema, objavljuje i zadržava u svom vlasništvu dokument o metodologiji alokacije. Dokument priprema tim za implementaciju troškovnog računovodstva i računovodstvenog odvajanja Telenora.

III REGULATIONS (Continued)

1. LEGAL FRAMEWORK (Continued)

1.3. Obligation to keep cost accounting

Specifically, in order to fully implement the role of the Agency, operators having significant market power (SMP) are prescribed a set of regulatory reports, the aim of which is stimulation of competition and square and fair market competition. Therefore, the Agency also introduces the obligation to submit regulatory financial reports, through the implementation of accounting separation and cost accounting.

The purpose of introduction of the obligation of accounting separation is to provide detailed information on operating expenses and financial results for different markets and services in relation to legal financial liabilities of SMP operators.

The objective of introduction of accounting separation is to ensure conditions for transparency and non-discrimination, taking into account that the result of accounting separation should reflect real business operation of certain parts of an SMP operator as if separate business entities are in question. Also, the objective is to prevent privileged treatment of own business activities with respect to other operators in the market, as well as mutual subsidizing that is not in compliance with market principles.

Regulatory financial reports (“RFI”) are compiled in compliance with the:

- Regulatory Accounting Document (“RD”)
- Document on the Methodology of Allocation (“DMA”).

The AD includes descriptions of policies, methodologies, systems, processes and procedures for accounting of costs, income, assets and liabilities that are used when compiling RFIs.

The DMA describes allocation methods that will be employed when allocating costs, income and the capital employed. The methodology defines the process and time schedule according to which the Agency approves/adopts a document on allocation methodology. Telenor d.o.o. prepares, publishes and retains the document on allocation methodology as its property. The document is prepared by the team for implementation of cost accounting and accounting separation of Telenor.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Nakon što navedena dokumenta dobiju odobrenje Agencije Telenor će internim procedurama definisati način pripremanja RFI i Dokumenta za naredne godine. U okviru internih procedura biće definisane odgovorne osobe za ulazne podatke, proces prikupljanja podataka, praćenje uslova poslovanja, regulatornih zahtjeva, revidiranje dokumenta i slično.

Telenor je dužan da dokument dostavi Agenciji radi davanja saglasnosti. Nakon dobijene saglasnosti dokument ostaje na snazi do trenutka izmjene ili stavljanja van snage na način i pod uslovima predviđenim Metodologijom Agencije.

Telenor d.o.o. će regularno, jednom godišnje, vršiti prilagođavanje i ažuriranje Dokumenta koji će se koristiti za pripremanje RFI-ja za prethodnu godinu ukoliko uslovi poslovanja budu izmjenjeni na način da zahtevaju revidiranje Dokumenta. Prilagođavanje Dokumenta može biti uslovljeno promjenom regulatornih obaveza kao na prirmer regulisana tržišta/segmenti/usluge, prelazak na drugu metodologiju troškovnog računovodstva ili promjenom tehnologije. Telenor će svake godine dostaviti Agenciji zahtjev za izmjenama i dopunama Dokumenta, ukoliko za to bude postojala potreba i komuniciraće sa Agencijom kako bi se sadržaj Dokumenta usaglasio sa zahtjevima agencije i pripadajućom regulativom.

After the specified documents get the approval from the Agency, Telenor shall define, by internal procedures, the method of compiling of RFIs and the Document for the forthcoming years. The internal procedures shall define the responsible persons for input data, the process of data collection, monitoring of conditions of business operations, regulatory requirements, auditing of the document and the like.

Telenor is obliged to submit the document to the Agency for the purpose of approval by the latter. After obtaining the approval, the document remains in force until the moment of its amendment or revoking in the manner and under the conditions stipulated by the Methodology of the Agency.

Telenor d.o.o. shall regularly, once a year, make adjustments and update the Document, which shall be used for preparation of the RFI for the previous year if conditions of business operation are changed in the manner that they require revision of the Document. Adjustment of the Document may be conditioned by a change of regulatory obligations, such as, for example, regulated markets/segments/services, transition to another methodology of cost accounting or by change of technology. Telenor shall, each year, submit to the Agency the application for amendments of and supplements to the Document, if a need arises therefor and shall communicate with the Agency in order to harmonize the contents of the Document with the requirements of the Agency and relevant regulations.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

III REGULATIVA (nastavak)

1. ZAKONSKI OKVIR (nastavak)

1.4 Relevantna tržišta za računovodstveno odvajanje i troškovno računovodstvo

Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je 11.11.2011. godine Rješenjem br. 0902-4217/2 odredio Telenor d.o.o. Podgorica kao operatora sa značajnom tržišnom snagom (SMP) na relevantnom tržištu završavanja (terminacije) poziva u sopstvenoj mreži i 10.05.2012. godine Rješenjem br. 01-6169/19-2011 odredio Telenor d.o.o. Podgorica kao operatora sa značajnom tržišnom snagom (SMP) na relevantnom tržištu "Veleprodajno tržište pristupa i započinjanja (originacije) poziva iz javnih mobilnih telefonskih mreža"

Takođe, rješenja koja su navedena sadrže i odgovarajuće regulatorne obaveze operatora za značajnom tržišnom snagom, koje uključuje računovodstveno odvajanje, implementaciju troškovnog računovodstva, kao i nadzor cijena koje će se pojaviti kao rezultat navedenih aktivnosti.

Telenor je u obavezi da pripremi Regulatorne finansijske izvještaje koji će poslije sprovedene nezavisne revizije biti odobreni od strane Agencije i na kraju javno objavljeni.

Dakle, Telenor je u obavezi da Agenciji dostavi Regulatorne finansijke izvještaje (RFI) za dva veleprodajna tržišna segmenta: Terminacija poziva u sopstvenim mrežama i Započinjanje (originacija) poziva iz javnih mobilnih telefonskih mreža. U skladu sa članom 3.2. Metodologije računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva za mobilne telefonske mreže (Metodologija) koju je propisala Agencija, za 2015. godinu je definisana obaveza obračuna jediničnog troška usluga primenom tekućeg računovodstva kao troškovne osnovice (CCA – Current cost accounting) i dugoročnih inkrementalnih troškova (LRIC – Long Run Incremental Costs) kao računovodstvene metodologije.

III REGULATIONS (Continued)

1. LEGAL FRAMEWORK (Continued)

1.4 Relevant markets for accounting separation and cost accounting

The Council of the Agency for Electronic Communications and Postal Services, on 11/11/2011, by the Decision No. 0902-4217/2, identified Telenor d.o.o. Podgorica as the operator having significant market power (SMP) on the relevant market of termination of calls in its own network and, on 10/05/2012, by the Decision No. 01-6169/19-2011, identified Telenor d.o.o. Podgorica as the operator having significant market power (SMP) on the relevant market "Wholesale market of access and origination of calls from public mobile telephone networks".

Also, the specified decisions contain as well relevant regulatory obligations of operators having significant market power, which include accounting separation, implementation of cost accounting, as well as supervision over prices that shall appear as the result of the above activities.

Telenor is obliged to prepare Regulatory Financial Reports that will be, after independent auditing, approved by Agency and finally published for the public.

Therefore, Telenor is obliged to submit to the Agency Regulatory Financial Reports (RFIs) for two wholesale market segments: Termination of calls in own networks and Origination of calls from public mobile telephone networks. In compliance with Article 3.2 of the Methodology of Accounting Separation and Cost Accounting for Mobile Telephone Networks (the Methodology) prescribed by the Agency, for 2015, the obligation is defined to calculate unit cost of services applying current cost accounting (CCA) as the cost base and long run incremental costs (LRIC) as the accounting methodology.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

III REGULATIVA (nastavak)

1. ZAKONSKI OKVIR (nastavak)

Regulatorni dokumenti i izvještaji koje će Telenor javno objaviti u skladu sa članom 1.2.4 Metodologije se sledeći:

- Regulatorne finansijske izveštaje
- Regulatorni računovodstveni dokument (RD)
- Dokument o metodi alokacije (DMA)
- Dodatni Ad hoc izvještaji na zahtev Agencije
- Izvještaj nezavisnog revizora

Metodologija članom 2.2.1 definiše sadržaj ovih izvetaja na sledeći način :

- Regulatorne finansijske izveštaje
  - Račun dobitka i gubitka
  - Izvještaj o prosječno angažovanom kapitalu
  - Izvještaj o usklađivanju
  - Izvještaj o jediničnim cijenama
  - Izjava o odgovornosti
  - Izvještaj o transfernim naknadama
  - Ostali podaci
- Računovodstvena dokumentacija
  - Računovodstveni principi
  - Opis troškovnog modela
  - WACC kalkulacije
  - Metode revalorizacije
  - Ostali podaci
- Dokument o metodi alokacije (DMA)
  - Opisi primenjene alokacije troškova u modelu
- Dodatni Ad hoc izvjestaji na zahtev Agencije
  - Metodologija definiše neke od izveštaja koji mogu predstavljati zahtev Agencije
- Izvještaj nezavisnog revizora
  - Izvještaj nezavisnog revizora
  - Identifikovane nepravilnosti
  - Preporuke revizora
  - Detaljan opis korišćene metode kontrole

III REGULATIONS (Continued)

1. LEGAL FRAMEWORK (Continued)

Regulatory documents and reports to be published for the public by Telenor in compliance with Article 1.2.4 of the Methodology are as follows:

- Regulatory financial reports
- Regulatory Accounting Document (AD)
- Document on Allocation Method (DMA)
- Additional Ad hoc reports at the request of the Agency
- Independent Auditor's report

The Methodology, by Article 2.2.1, defines the contents of those reports in the following way:

- Regulatory financial reports
  - Profit and Loss Account
  - Report on average capital employed
  - Adjustment report
  - Report on unit prices
  - Statement of Accountability
  - Report on transfer fees
  - Other data
- Accounting documentation
  - Accounting principles
  - Description of cost model
  - WACC calculations
  - Revaluation methods
  - Other data
- Document on Allocation Method (DMA)
  - Descriptions of cost allocation applied in the model
- Additional Ad hoc reports at the request of the Agency
  - The Methodology defines some of the reports that may represent the request of the Agency
- Independent Auditor's report
  - Independent Auditor's report
  - Identified irregularities
  - Auditor's recommendations
  - Detailed description of control methods used.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Telenor je dužan da pripremi i dostavi regulatorna dokumenta Agenciji radi davanja saglasnosti nakon čega ostaju na snazi do trenutka izmjene ili stavljanja van snage od strane kompanije Telenor d.o.o. Regulatorni finansijski izvještaji treba da budu sastavljeni na osnovu tekućeg troškovnog računovodstva (CCA) kao troškovne osnovice i dugoročno inkrementalnih troškova (LRIC) kao računovodstvene metodologije za godine koje se završavaju 31.12.2015. i godine nakon te.

Telenor shall prepare and submit regulatory documents to the Agency for the purpose of the latter's giving approval, after which they shall remain in force up to the moment of their amendment or revoking by the Company Telenor d.o.o. Regulatory financial reports should be compiled on the basis of current cost accounting (CCA) as the cost base and long run incremental costs (LRIC) as the accounting methodology for the years ending on 31/12/2015 and the years thereafter.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

2. RAČUNOVODSTVENI PRINCIPI I NAČELA

2.1. Principi regulatornog računovodstva

Principi regulatornog računovodstva se u suštini odnose na principe koji će važiti za pripremu regulatornih finansijskih izvještaja od strane Telenor-a. Takođe, osim za pripremu regulatornih finansijskih izvještaja Telenor će koristiti ove principe i za metodu alokacije, transferne cijene, kao i za računovodstvenu evidenciju. Ključni principi su sljedeći:

- Troškovna uzročnost – Prihodi, troškovi, imovina i obaveze SMP operatora, biće raspoređeni na različite proizvode i usluge, u skladu sa aktivnostima koje uzrokuju nastanak prihoda, troškova, nabavke imovine i nastanka obaveza SMP operatora.
- Objektivnost i nediskriminacija – Raspodjela prihoda, rashoda, imovine i obaveza treba da bude objektivna i konzistentna za cjelokupno poslovanje operatora.
- Konzistentnost primjene – Obavezu računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva potrebno je konzistentno primijenjivati tokom cijelog perioda primjene. Shodno tome, ukoliko dodje do promjene principa, politika i metode raspodjele, potrebno je retroaktivno promijeniti sve regulatorne finansijske izvještaje za ranije periode, ukoliko su efekti promjene materijalno značajni (više od 5% u odnosu na originalnu vrijednost).
- Korišćenje IFRS-a –Ukoliko nije drugačije definisano, operator će koristiti IFRS prilikom izrade regulatornih finansijskih izvještaja, gdje je god to moguće.
- Transparentnost – Informacije koje će biti rezultat regulatornih finansijskih izvještaja su dostupne širokom krugu zainteresovanih strana. Pod tim informacijama se misli na jasno razumijevanje metoda na osnovu kojih se navedeni izvještaji pripremaju. Znači, metodologija koja bude korišćena mora biti transparentna, pa samim tim da se troškovi i prihodi koji se direktno raspodjeljuju na tržišta, proizvode i usluge SMP operatora moraju odvojiti od onih koji su proporcionalno raspoređeni na osnovu uzročnika troška. Osim toga, dokumentacija koja opisuje metodologiju mora biti jasna i sveobuhvatna.
- Prioritet – ako postoji sukob između zahtjeva ili bilo kojeg od ovih računovodstvenih principa isti će se primenjivati prema redoslijedu naznačenom u ovom dokumentu.

2. ACCOUNTING PRINCIPLES AND POSTULATES

2.1 Principles of regulatory accounting

Principles of regulatory accounting are basically related to the principles that shall be valid for preparation of regulatory financial reports by Telenor. Also, apart from for the preparation of regulatory financial reports, Telenor shall apply as well those principles for the allocation method, transfer prices, as well as for accounting records. Key principles are as follows:

- Cost causality – Income, costs, assets and liabilities of an SMP operator shall be allocated to different products and services, in compliance with the activities that give rise to occurrence of income, costs, procurement of assets and incurring of liabilities of an SMP operator.
- Objectivity and non-discrimination – Allocation of income, expenditures, assets and liabilities should be objective and consistent for the entire business operation of an operator.
- Consistent application – The obligation of accounting separation and cost accounting needs to be consistently applied in the course of the entire period of implementation. In line with that, if principles, policy and allocation methods are changed, it is necessary to retroactively change all the regulatory financial reports for the former periods, if effects of change are materially significant (in excess of 5% in relation to the original value).
- Use of the IFRS –Unless otherwise defined, the operator shall use the IFRS when making regulatory financial reports, wherever possible.
- Transparency – Information that shall be the result of regulatory financial reports shall be available to a wide circle of interested parties. Such information implies clear understanding of the methods based on which the specified reports are prepared. So, the methodology to be used must be transparent and, thereby costs and income that are directly allocated to markets, products and services of an SMP operator must be separated from those that are proportionately allocated on the basis of cause of a cost. In addition, the documentation that describes the methodology must be clear and comprehensive.
- Priority – if there is a conflict between requirements or any of these accounting principles, the same shall be applied according to the order indicated in this document.

Takođe, bitno je napomenuti da ukoliko postoji sukob između zahtjeva ili bilo kojih računovodstvenih principa, primijenjivaće se redosledom koji je gore naveden.

2.2. Specifičnost politika regulatornog računovodstva

Politikama regulatornog računovodstva definišu se ključni elementi koji u krajnjoj mjeri opredjeljuju nivo troškovne osnovice, kao polazne tačke za računovodstveno odvajanje i troškovno računovodstvo. Osim principa regulatornog računovodstva, računovodstvene politike regulatornog računovodstva obuhvataju opšte prihvaćena računovodstvena načela, kao što su: vijek trajanja imovine, princip vrednovanja imovine i obaveza, momenat priznavanja prihoda i troškova, obezvređivanje imovine i potraživanja .

Troškovana osnovica za pripremu regulatornih finansijskih izvještaja za 2015. Godinu i godine nakon nje, biće bazirana na osnovu tekućeg troškovnog računovodstva (Current Cost Accounting – CCA) u skladu sa zahtevima važeće regulative.

Additionally, it is important to note that if there is a conflict between requirements or any accounting principles, they shall be applied according to the order stipulated above.

2.2 Specific features of policies of regulatory accounting

Policies of regulatory accounting define key elements that ultimately determine the level of cost base, as the starting point for accounting separation and cost accounting. Apart from the principles of regulatory accounting, accounting policies of regulatory accounting include generally accepted accounting postulates, such as: the life of assets, principle of valuation of assets and liabilities, the moment of recognition of income and costs, impairment of assets and receivables.

The cost base for preparation of regulatory financial reports for 2015 and the years thereafter shall be based on the basis of current cost accounting (CCA) in compliance with the requirements of prevailing regulations.

2. RAČUNOVODSTVENI PRINCIPI I NAČELA (nastavak)

2.2.1 Finansijsko Računovodstvena osnova

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Sl. list CG", br. 052/16 od 09.08.2016), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS") u Crnoj Gori („Sl. list CG", br. 69/2002). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI") primjenjuju se za finansijske iskaze koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Finansijski iskazi su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list CG", br. 05/2011) koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 - ,,Prikazivanje finansijskih iskaza".

Pored toga, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MSFI i MRS zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji zvanični prevod je objavljen 31. decembra 2009. godine i obuhvata samo osnovni tekst standarda i interpretacije i ne uključuje osnove za zaključivanje, iliustrativne primjere, uputstva za primjenu, komentare, mišljenja i ostali materijal objašnjenja. Takođe, navedeni prevod ne sadrži prevod Osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih iskaza.

Pored toga, izmenjeni ili izdati MSFI i interpretacije standarda nakon 31. decembra 2009. godine nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih iskaza te ovi finansijski iskazi nisu u skladu sa MSFI.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 2.3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore. Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR).

2. ACCOUNTING PRINCIPLES AND POSTULATES (Continued)

2.2.1 Financial Accounting Base

The Company has the obligation to keep its accounting records and to compile financial statements in compliance with the Law on Accounting of Montenegro („Official Gazette of Montenegro", No. 052/16 from 09.08.2016), and/or on the basis of the Decision on Direct Implementation of the International Accounting Standards („IRS") in Montenegro („Official Gazette of Montenegro", No. 69/2002). In line with that, the International Financial Reporting Standards („IFRS") are applied for financial statements that cover the period starting as at January 1, 2003.

Financial statements are presented in the format prescribed by the Rulebook on Contents and Form of Financial Statement Forms for Companies and Other Legal Entities ("Official Gazette of Montenegro", No. 05/2011) which in certain parts thereof deviates from the method of disclosure of certain balance sheet items as stipulated by the IRS 1 - ,,Presentation of financial statements".

Additionally, in compliance with the Law on Accounting and Auditing of Montenegro, the IRS and the IFRS, published by the International Accounting Standards Board, must be translated by the relevant competent authority of Montenegro, which possesses the copyright to translate and publish the same, approved by the International Federation of Accountants (IFAC). So, only the IFRS and the IRS officially translated, approved and published by the Institute of Certified Accountants of Montenegro may be applied. The last official translation was published on December 31, 2009 and it includes only the basic text of the standards and interpretations and does not include the bases for conclusion, illustrative examples, instructions for implementation, comments, opinions and other explanatory materials. Also, the above translation does not contain the translation of the Framework for preparation and presentation of financial statements.

In addition, the amended or issued IFRS and interpretations of standards after December 31, 2009 were not applied when compiling the attached financial statements and, therefore, those financial statements are not in compliance with the IFRS.

In the compilation of those financial statements, the Company applied the accounting policies explained in Note 2.3, which are based on accounting and taxation regulations of Montenegro. The official currency in Montenegro and the reporting currency of the Company is Euro (EUR).

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Prihodi i rashodi mobilne telefonije

Ključne računovodsvene politike koje opredjeljuju osnovicu za alokaciju prihoda, kao i osnovicu za alokaciju troškova mogu se posmatrati sa aspekta.

Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju ukoliko se očekuju ekonomske koristi za Društvo, pod uslovom da se taj iznos može pouzdano izmjeriti. Sledeći kriterijumi moraju takođe biti ispunjeni prilikom priznavanja prihoda:

Prihod od prodaje robe

Prihod se priznaje u trenutku prelaska značajnih rizika i vlasništva nad datom robom sa prodavca na kupca, pod pretpostavkom da se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti.

Income and expenditure of mobile telephony

Key accounting policies that define the base for allocation of income, as well as the base for allocation of costs can be observed from the following aspects.

Recognition of income

Income is recognized if economic benefits to the Company are expected under the condition that such an amount can be measured reliably. The following criteria must also be fulfilled when recognizing income:

Income from sales of goods

Income is recognized at the moment of transfer of major risks and ownership over the given goods from the seller to the buyer, under the assumption that the amount of income can be measured reliably.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

2 RAČUNOVODSTVENI PRINCIPI I NAČELA (nastavak)

2.3 Finansijsko Računovodstvena osnova (nastavak)

Pružanje usluga mobilne telefonije

Prihodi od korišćenja mreže priznaju se na osnovu saobraćaja ostvarenog u toku perioda, ili u visini isteklih neiskorišćenih aktiviranih vaučera i elektronskih dopuna. Razgraničeni prihodi od pre-paid saobraćaja, vrijednuju se u visini ukupne vrijednosti aktiviranih vaučera i elektronskih dopuna za svakog pre-paid pretplatnika u odnosu na ostvareni saobraćaj u periodu.

Pretplate

Prihodi od pretplate predstavljaju iznose koji se mjesečno fakturišu post-paid korisnicima nezavisno od stvarno ostvarenog saobraćaja. Prihodi od pretplata se priznaju pravolinijski u toku trajanja pretplatničkog odnosa.

Prihodi od interkonekcije

Prihodi i troškovi interkonekcije proizilaze iz saobraćaja ostvarenog između pretplatnika fiksne telefonije, ili drugih mobilnih operatora i pretplatnika Društva. Prihodi od interkonekcije priznaju se na bazi ostvarenog dolaznog saobraćaja pretplatnika drugih operatora u toku perioda.

Prihodi od roaminga

Prihodi od izlaznog roaminga nastaju po osnovu saobraćaja koji ostvaruje pretplatnik u mreži inostranog operatora prilikom boravka u toj zemlji. Prihod od izlaznog roaminga takođe obuhvata i naknade po osnovu poziva koje pretplatnik prima u mreži inostranog operatora. Prihod od ulaznog roaminga nastaje kada pretplatnici inostranih operatora koriste mrežu Društva. Prihodi ulaznog i izlaznog roaminga priznaju se u bruto iznosu, na bazi ostvarenog saobraćaja u toku perioda.

2. ACCOUNTING PRINCIPLES AND POSTULATES (Continued)

2.3 Financial Accounting Base (Continued)

Providing of mobile telephony services

Income from the use of the network is recognized on the basis of the traffic realized in the course of the period, or to the amount of expired unspent activated vouchers and prepaid credits. Deferred income from prepaid traffic is valued to the amount of the total value of activated vouchers and prepaid credits for every prepaid subscriber relative to the realized traffic in the period.

Subscriptions

Income from subscription represents amounts that are monthly invoiced to post-paid users irrespective of the actually realized traffic. Income from subscriptions is recognized linearly in the course of the duration of a subscriber relationship.

Income from interconnection

Income from and costs of interconnection result from the traffic realized between subscribers of fixed telephony or from other mobile operators and subscribers of the Company. Income from interconnection is recognized on the basis of the realized incoming traffic of subscribers of other operators in the course of the period.

Income from roaming

Income from outgoing roaming occurs on the ground of the traffic that is realized by a subscriber in the network of a foreign operator while staying in its country. Income from outgoing roaming also includes fees on the ground of calls received by a subscriber in the network of a foreign operator. Income from incoming roaming occurs when subscribers of foreign operators use the network of the Company. Income from incoming and outgoing roaming is recognized as a gross amount, on the basis of the realized traffic in the course of the period.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Naknada za aktivaciju

Naknada za aktivaciju je jednokratna naknada koja se priznaje u momentu kada se pretplatnik inicijalno konektuje na mrežu. Troškovi koji nastaju po osnovu aktiviranja korisnika odnose se prije svega na naknade dilerima, kao i na troškove SIM kartica.

Ostali prihodi prije svega uključuju usluge iznajmljivanja mrežnih kapaciteta, rentiranje telekomunikacione opreme, usluge rentiranja poslovnog prostora itd. Pomenuti prihodi se prikazuju umanjeni za poreze i popuste u onom periodu u kom se usluga izvršila. Prihodi se priznaju ukoliko se mogu pouzdano izmjeriti i kada je vjerovatno da će doći do priliva budućih ekonomskih koristi.

Activation fee

Activation fee is a one-off fee that is recognized at the moment when a subscriber is initially connected to the network. Costs that are incurred on the ground of activation of users are, first of all, related to the fees to dealers, as well as to the costs of SIM cards.

Other income, first of all, includes services of lease of network capacities, renting of telecommunication equipment, services of renting business space, etc. The above income is disclosed reduced by taxes and discounts in the period in which the service was provided. Income is recognized if it can be measured reliably and when it is probable that inflow of future economic benefits will take place.

2. RAČUNOVODSTVENI PRINCIPI I NAČELA (nastavak)

2.3. Finansijsko Računovodstvena osnova (nastavak)

Priznavanje troškova

Troškovi operativnog zakupa

Operativni zakup predstavlja zakup u kojem su najveći dio rizika i koristi povezani sa vlasništvom zadržani od strane zakupodavca. Troškovi zakupa najvećim dijelom se odnose na zakup telekomunikacionih linija, poslovnog i skladišnog prostora i ostalih troškova zakupa. Troškovi zakupa iskazani su u stvarno nastalim iznosima, odnosno primjenom proporcionalne metode za period trajanja ugovora o zakupu.

Iznajmljivanje nekretnina, postrojenja i opreme u kojima Telenor preuzima suštinski sve rizike i koristi koji proizilaze iz vlasništva sredstva klasifikuje se kao finansijski lizing. Finansijski lizing se priznaje po fer vrijednosti imovine ili ukoliko je niže po sadašnjoj vrijdnosti procijenjenih budućih minimalnih rata. Svaka lizing isplata se alocira između finansijske obaveze i rashoda kamata da bi se dostigla ugovorena kamatna stopa preostalih finansijskih obaveza. Konkretno, Telenor d.o.o. dugoročni zakup optičkih vlakana tretira kao finansijski lizing, shodno MRS.

Interkonekcija

Troškovi interkonekcije nastaju kao rezultat odlaznih poziva ka drugim mrežama, gdje Telenor naplati cjelokupnu tarifu od svog korisnika po važećem cjenovniku za predmetni tarifni paket koji korisnik koristi, dok drugi operater kod kojeg je poziv završen, fakturiše troškove interkonekcije shodno ostvarenoj minutaži i zvaničnom cjenovniku za nacionalnu/međunarodnu terminaciju.

Roaming

Troškovi roaming usluga se evidentiraju kao rezultat ostvarenih poziva našeg korisnika, koji ostvari poziv iz mreže drugog operatora (roaming partner).

2. ACCOUNTING PRINCIPLES AND POSTULATES (Continued)

2.3 Financial Accounting Base (Continued)

Recognition of costs

Costs of operating lease

Operating lease is the lease in which the biggest parts of risks and benefits related to the ownership are retained by the lessor. Costs of lease are for the most part related to the lease of telecommunication lines, business and storage space and other costs of lease. Costs of lease are declared in the really occurring amounts, or by applying proportional method for the period of duration of the lease agreement.

Renting of real estate, plant and equipment in which Telenor essentially assumes all the risks and benefits that result from the ownership over assets is classified as financial leasing. Financial leasing is recognized at fair value of assets or if lower, at the present value of assessed future minimum installments. Every leasing payment is allocated between the financial liabilities and interest expense in order to reach the interest rate contracted for the remaining financial liabilities. Concretely, Telenor d.o.o. treats long-term lease of optical fibers as financial leasing, in line with the IRS.

Interconnection

Costs of interconnection are incurred as the result of outgoing calls to other networks, whereby Telenor collects the entire tariff from its user according to the prevailing pricelist for the subject tariff package used by the user, while the other operator with which the call is terminated, invoices the costs of interconnection in line with the realized call minutes and the official pricelist for the national/international termination.

Roaming

Costs of roaming services are recorded as the result of realized calls of our user, who realizes a call from the network of another operator (roaming partner).

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Amortizacija

Nematerijalna ulaganja se amortizuju tokom njihovog ekonomskog korisnog vijeka trajanja. Korisni vijek upotrebe nematerijalnih ulaganja nabavljenih u toku godine može se utvrditi u skladu sa trajanjem ugovora o korišćenju tih ulaganja. Ukoliko se ugovorom o korišćenju nematerijalnih ulaganja ne precizira period korišćenja, kao što je to slučaj za softvere, korisni vijek trajanja se uzima na osnovu računovodstvene politike koja tangira ovu oblast.
Amortizacija materijalne imovine se obračunava na nabavnu vrijednost na početku godine kao i na osnovna sredstva stavljena u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda u toku njihovog korisnog vijeka upotrebe, koji je definisan računovodstvenim politikama preduzeća. Osnovica za obračun amortizacije je nabavna vrijednost umanjena za eventulanu rezidualnu vrijednost.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima postojeću obavezu (zakonsku ili ugovornu) koja je rezultat prošlih događaja, kada je vjerovatno da će odlivi ekonomskih koristi nastati radi izmirenja obaveze i kada se iznos može pouzdano kvantifikovati. Ukoliko Društvo očekuje nadoknadu za izvršena rezervisanja, na primjer po osnovu ugovora o osiguranju, takva nadoknada se priznaje kao sredstvo. Međutim, samo u slučaju kada je nadoknada izvjesna, trošak rezervisanja prikazuje se u bilansu uspjeha u iznosu umanjenom za nadoknadu.

Depreciation

Intangible assets are depreciated during their economic useful life. Useful life of intangible assets procured in the course of a year can be established in compliance with the term of the contract on use of such investments. If the period of use is not precisely stated in the contract on use of intangible assets, as it is the case of software, useful life is taken on the basis of the accounting policy that tackles this field.
Depreciation of intangible assets is calculated on the acquisition value at the beginning of a year as well as on capital assets put to use in the course of a year, by applying proportionate method in the course of their useful life, which is defined by accounting policies of the enterprise. The base for calculation of depreciation is the acquisition value reduced by possible residual value.

Provisions

Provisions are recognized when the Company has an existing liability (legal or contractual), which is the result of past events, when it is probable that outflows of economic benefits will take place for the purpose of settling of the liability and when the amount can be quantified reliably. If the Company expects compensation for provisions made, for example, on the ground of an insurance contract, such compensation is recognized as an asset. However, only in the case where the compensation is certain, the cost of provisions is presented in the profit-and-loss account in the amount reduced by the compensation.

2. RAČUNOVODSTVENI PRINCIPI I NAČELA (nastavak)

2.3. Finansijsko Računovodstvena osnova (nastavak)

Tekući porez

Tekuća poreska sredstva i obaveze za tekuću i prethodnu godinu vrednovana su u iznosu za koji se očekuje da će biti povraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primijenjene poreske stope korišćene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza su određene poreskim propisima primjenljivim na dan ili nakon datuma bilansa stanja. Tekući porez na dobit koji se odnosi na stavke prethodno priznate direktnim knjiženjem na poziciji kapitala priznaje se u kapitalu a ne u bilansu uspjeha. Rukovodstvo periodično procjenjuje primijenjeni poreski tretman pojedinih stavki u poreskom bilansu kod kojih je primjenjiva poreska regulativa podložna različitim tumačenjima i u skladu sa tim evidentira rezervisanja ukoliko su neophodna.

- **Priznavanje pozicija bilansa stanja**

Nematerijalna ulaganja iskazana su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumulirani iznos amortizacije i obezvređenje ukoliko je obezvređenje na dan sastavljanja finansijskih izveštaja identifikovano. Nematerijalna ulaganja uključuju: stečena prava kompjuterskog softvera koja ne predstavljaju sastavni dio nabavne vrijednosti hardvera, telekomunikacione i druge licence.

Stečena prava kompjuterskog softvera su kapitalizovana na bazi nastalih nabavnih troškova, kao i troškova nephodnih za inicijalno nesmetano funkcionisanje. Ovi troškovi se amortizuju shodno procijenjenom vijeku trajanja za konkretno sredstvo.

Troškovi nastali po osnovu sticanja licenca su kapitalizovani, uključujući i sve povezane troškove. Korisni vjekovi upotrebe licenci su određeni na osnovu ugovora i amortizovani pravolinijski u toku vremena raspoloživosti licenci.

Nekretnine, postrojenja i oprema su iskazane u visini nabavne vrijednosti, umanjene za akumuliranu amortizaciju i nastalo obezvređenje ukoliko je obezvređenje na dan sastavljanja finansijskih izveštaja identifikovano. Nabavnu vrijednost čini fakturisana vrijednost, uvećana za sve troškove nastale do dovođenja sredstva u odgovarajuće stanje i lokaciju.

2. ACCOUNTING PRINCIPLES AND POSTULATES (Continued)

2.3. Financial Accounting Base (Continued)

Current tax

Current tax assets and liabilities for the current and previous year are valued to the amount for which is expected to be returned or paid to competent tax authorities. Applied tax rates used in calculation of current tax assets and liabilities are determined by the tax regulations applicable as at the date or after the date of the balance sheet. Current corporate tax that is related to the items previously recognized by direct posting in the capital item is recognized in the capital and not in the profit-and-loss account. The management periodically assesses the applied tax treatment of individual items in the tax balance sheet in which tax regulations have been applied that are subject to different interpretations and in compliance with that records provisions if they are necessary.

- **Recognition of balance sheet items**

Intangible assets are declared at acquisition value reduced by the aggregate amount of depreciation and impairment if the impairment is identified as at the date of compilation of financial reports. Intangible assets include: acquired rights to computer software that are not an integral part of the acquisition value of hardware, telecommunication and other licenses.

Acquired rights to computer software are capitalized on the basis of the incurred acquisition costs, as well as costs necessary for initial unobstructed functioning. Such costs are depreciated in line with the assessed life for the concrete asset.

Costs incurred on the ground of acquiring licenses are capitalized, including all the related costs. Useful lives of licenses are determined on the basis of the agreements and are depreciated linearly in the course of the time period of availability of licenses.

Real estate, plant and equipment are declared to the amount of the acquisition value, reduced by aggregate depreciation and incurred impairment if the impairment is identified as at the date of compilation of financial reports. The acquisition value is the invoiced value, increased by all the costs incurred up to the bringing of an asset into adequate state and location.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Nekretnine, postrojenja i oprema su stalna sredstva koja se priznaju kao sredstvo ukoliko se očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva, a nabavna vrijednost datog sredstva se može pouzdano utvrditi.

Troškovi popravki i održavanja priznaju se kao rashod u periodu u kom su nastali.
Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme se ispituje u pogledu obezvređenja, onda kada događaji ili promjene u okolnostima ukazuju da knjigovodstvena vrijednost premašuje njihovu nadoknadivu vrijednost.

Nekretnine, postrojenja i oprema isknjižavaju se iz evidencije po otuđenju ili kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe ili otuđenja tog sredstva. Dobici ili gubici koji nastaju po osnovu isknjižavanja sredstava (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i neto knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha u godini kada je sredstvo otuđeno odnosno prodato.

Naknadna ulaganja u postojeće nekretnine i opremu se priznaju kao sredstvo, tj. kapitalizuju se samo u slučajevima kada je vjerovatno da će se ostvariti buduće ekonomske koristi po osnovu korišćenja u periodu koji je duži od godinu dana i samo ako se naknadna ulaganja mogu pouzdano izmjeriti. Sva ostala ulaganja u održavanje i popravke iskazuju se kao trošak obračunskog perioda u kom su nastali.

Materijalna sredstva u pripremi obuhvataju eksterne usluge, kao i interno generisane usluge za materijalna sredstva koja još nisu aktivirana. Pošto nisu aktivirana, ova sredstva se ne amortizuju. Kada se steknu uslovi za aktiviranje sredstva, cjelokupni iznos se prenosi na odgovarajući konto nekretnina, postrojenja i opreme.

Real estate, plant and equipment are fixed assets that are recognized as assets if future economic benefits from the use of such assets are expected, and the acquisition value of the given asset can be established reliably.

Costs of repairs and maintenance are recognized as expenses in the period in which they were incurred.
Book value of real estate, plant and equipment is tested with respect to impairment, at the time when events or changed circumstances indicate that the book value exceeds their recoverable value.

Real estate, plant and equipment are booked off from the records upon alienation or when future economic benefits from the use or alienation of such assets are not expected. Gains or losses that occur on the ground of booking off of assets (as the difference between net sales value and net book value) are recognized in the profit-and-loss account in the year in which the asset was alienated or sold.

Additional investments in the existing real estate and equipment are recognized as assets, i.e. they are capitalized only in cases when it is probable that future economic benefits will be realized on the ground of their use in the period that is longer than one year and only if additional investments can be measured reliably. All other investments in maintenance and repair are declared as the expense of the accounting period in which they were incurred.
Tangible assets in preparation include outsourced services, as well as internally generated services for tangible assets that have not as yet been activated. Since they have not been activated, such assets are not depreciated. Once conditions are ripe for activation of assets, the entire amount is transferred to the corresponding account of real estate, plant and equipment.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

2. RAČUNOVODSTVENI PRINCIPI I NAČELA (nastavak)

U slučaju da je na datum sastavljanja sastavljanja finansijskih izveštaja identifikovano obezvređenje nekretnine, postrojenja i opreme kao i nematerijalnih ulaganja, Agencija će o istim biti obaveštena pismenim putem.

2.3. Finansijsko Računovodstvena osnova (nastavak)

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit obračunavaju se po metodi obaveza na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove vrijednosti za svrhe oporezivanja.

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev:

- ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja „goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i, u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak; i
- na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim društvima, pridruženim društvima i zajedničkim ulaganjima gdje se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvjesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom roku.

2. ACCOUNTING PRINCIPLES AND POSTULATES (Continued)

In case an impairment of real estate, plant and equipment as well as of intangible assets is identified as at the date of compilation of financial reports, the Agency shall be notified about the same in writing.

2.3. Financial Accounting Base (Continued)

Deferred taxes

Deferred corporate taxes are calculated according to the method of liabilities on all the temporary differences as at the date of the balance sheet between the present value of assets and liabilities in financial reports and their value for taxation purposes.

Deferred tax liabilities are recognized in all the taxable temporary differences, except:

- If deferred tax liabilities result from the initial recognition of „goodwill" or assets and liabilities in a transaction that is not a business combination and, at the moment of being incurred does not have impact on the accounting profit or on taxable profit or loss; and
- In taxable temporary differences related to the share in subsidiary companies, affiliated companies and joint ventures where the moment of reversal of temporary differences can be controlled and it is certain that temporary difference shall not be reversed in the foreseeable time period.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve odbitne privremene razlike i prenos neiskorišćenih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mjere do koje je izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, prenijeti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev:

- ukoliko su odložena poreska sredstva koja se odnose na privremene razlike nastala iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i, u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak; i
- na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim društvima, pridruženim društvima i zajedničkim ulaganjima odložena poreska sredstva mogu se priznati samo do mjere do koje je izvjesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrijednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mjere do koje više nije izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrijednost ili dio vrijednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procjenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mjere do koje je postalo izvjesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Deferred tax assets are recognized in all the deductable temporary differences and carrying of unused tax credits and tax losses, up to the extent to which it is certain that the level of expected future taxable profits is sufficient to be able to make use of all the taxable temporary differences, carried forward unused tax credits and unused tax losses, except:

- If deferred tax assets that are related to temporary differences have resulted from the initial recognition of assets or liabilities in a transaction that is not a business combination and, at the moment of occurrence, does not have impact on the accounting profit or on the taxable profit or loss; and
- In taxable temporary differences related to the share in subsidiary companies, affiliated companies and joint ventures deferred tax assets can be recognized only up to the extent to which it is certain that temporary differences shall be reversed in the foreseeable future and that the level of expected future taxable profits is sufficient to be able to make use of all the temporary differences.

Book value of deferred tax assets is re-examined as at the date of every balance sheet and it is reduced to the measure up to which it is no longer certain that the level of expected future taxable profits is sufficient to be able to make use of the total value or a part of the value of deferred tax assets. Deferred tax assets that are not recognized are assessed as at the date of every balance sheet and are recognized up to the extent to which it has become certain that the level of expected future taxable profits is sufficient to be able to make use of the deferred tax assets.

2. RAČUNOVODSTVENI PRINCIPI I NAČELA (nastavak)

2.3. Finansijsko Računovodstvena osnova (nastavak)

Odloženi porezi (nastavak)

Odložena poreska sredstva i obaveze izračunavaju se primjenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u periodu kada je sredstvo realizovano ili obaveza izmirena, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa na dan ili nakon datuma bilansa stanja.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke prethodno priznate izvan bilansa uspjeha se priznaje izvan bilansa uspjeha. Odloženi porez se priznaje u skladu sa transakcijom iz koje proizilazi u okviru bilansa uspjeha ili direktno na poziciji kapitala.

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze mogu se prikazati u prebijenom iznosu ukoliko postoji zakonom definisano pravo da se u prebijenom iznosu prikazuju tekuća poreska sredstva i tekuće poreske obaveze i ukoliko se odloženi porezi odnose na istog poreskog obveznika i na istu poresku jurisdikciju.

ACCOUNTING PRINCIPLES AND POSTULATES (Continued)

2.3. Financial Accounting Base (Continued)

Deferred taxes (Continued)

Deferred tax assets and liabilities are calculated by applying the tax rate, which is expected to be effective in the period when the asset is realized or the liability settled, on the basis of official tax rates and regulations as at the date or after the date of the balance sheet.

Deferred corporate tax that is related to the items previously recognized outside the profit-and-loss account is recognized outside the profit-and-loss account. Deferred tax is recognized in compliance with the transaction from which it results within the profit-and-loss account or directly in the capital item.

Deferred tax assets and deferred tax liabilities can be disclosed in offset amounts if there is the right defined by law to disclose current tax assets and current tax liabilities in offset amounts and if deferred taxes are related to the same taxpayer and to the same tax jurisdiction.

2.4 OPIS TROŠKOVNOG MODELA

2.4.1 Metodologija dugoročnih inkrementalnih troškova (Long Run Incremental Costs- LRIC)

Prema zahtjevu Agencije, regulatorni finansijski izvještaji za 2020. godinu moraju biti sastavljeni na osnovu tekućeg troskovnog računovodstva (Current Cost Accounting – CCA), kao troškovne osnovice i dugoročnih inkrementalnih troškova (Long term incremental costs – LRIC), kao računovodsteve metodologije. Primjenom ove metodologije svi relevantni nastali troškovi, ostvareni prihodi i troškovi ukupno angažovanog kapitala operatora su distribuirani na pripadajuće usluge, za primjenu načela uzročnosti i proporcionalnosti. Za razliku od metodologije potpuno rapodijeljenih troškova, metodologija dugoročno inkrementalnih troškova koristi troškovne krive (Cost Volume Relationship –CVR), kako bi objasnila povezanost troška i mrežne komponenete, odnosno usluge na kraju. Troškovnu osnovicu za model tretira na osnovu metoda razvijenih u okviru tekućeg troškovnog računovodstva.

Troškovi se mogu alocirati na usluge prema sljedećim kategorijama:

a) Direktni troškovi: troškovi koji su isključivo nastali za određenu uslugu ili proizvod i računovodstveno su evidentirani uz odgovarajući proizvod, uslugu, imovinu ili funkciju.
b) Direktno alocirani troškovi: troškovi koji su isključivo nastali za određenu uslugu ili proizvod, ali nisu računovodstveno evidentirani uz odgovarajući proizvod, uslugu, imovinu ili funkciju.
c) Indirektno alocirani troškovi: troškovi koji čine dio ukupnih zajedničkih troškova, ali koji se mogu pripisati određenoj usluzi ili proizvodu na osnovu opravdanog razloga i jasnog odnosa. Nije zahtijevano da moraju da postoje jednoznačne povezanosti, nego mogu biti u više koraka.
d) Nealocirani troškovi: troškovi koji su dio ukupnih zajedničkih troškova i ne mogu biti identifikovani za određenu uslugu, proizvod, imovinu ili funkciju na osnovu opravdanog razloga i jasno dokazivog odnosa.

2.4 DESCRIPTION OF THE COST METHOD

2.4.1 Methodology of Long Run Incremental Costs (LRIC)

Upon Agency's request, the regulatory financial statements for the year of 2020 must be compiled based on the Current Cost Accounting (CCA), as the cost base and Long Term Incremental Costs (LRIC), as the accounting methodology. By applying such methodology, all relevant incurred costs, realized income and costs of totally engaged capital of the operator involve costs are allocated to pertaining services for purposes of employing postulates of causality and proportionality. As distinguished from the methodology of fully allocated costs, the methodology of long run incremental uses Cost Volume Relationships (CVR) in order to explain relation of a cost and a network component, or a service in the end. It treats the model cost base by virtue of the methods developed within scope of the current cost accounting.

Costs may be allocated to services according to the following categories:

a) Direct costs: costs, which have been exclusively incurred for the specified service or product and book disclosed next to a suitable product, service, asset or function.
b) Directly allocated costs: costs, which have been exclusively incurred for the specified service or product, but they have not been book disclosed next to a suitable product, service, asset or function.
c) Indirectly allocated cost: costs, which constitute a portion of total common costs, but they cannot be ascribed to the specified service or product based on a justified reason and clear relationship. It has not been required that there must exist aunambiguous correlations, but they may involve several steps.
d) Non-allocated costs: costs, which are a portion of total common costs and they cannot be identified for a spepcified service, product, asset or function based on a justified reason and clearly provable relationship.

Trošak može biti pripisan uslugama ili skupovima troškova nazvanim mrežne komponente, povezane funkcije ili ostale funkcije. One mogu biti definisane na sljedeći način:

a) Usluge – ova cjelina sadrži troškove koji mogu biti direktno povezani sa određenom uslugom. Za tu svrhu pojam „usluga“ odnosi se takođe na usluge krajnjim korisnicima i mrežne usluge.
b) Mrežne komponente – ova cjelina sadrži troškove koji se odnose na različite djelove prenosa, emitiranja i drugih mrežnih djelova i sistema. Troškovi će odgovarati mrežnim dijelovima koji se ne mogu pripisati direktno pojedinoj usluzi, jer su iskorišćeni u pružanju mnogobrojnih usluga.
c) Povezane funkcije – ova cjelina sadrži troškove maloprodajnih i veleprodajnih funkcija potrebnih za pružanje usluga klijentima ili krajnjim korisnicima (npr. naplata, održavanje i korisnička usluga).
d) „Ostale“ funkcije – ova cjelina sadrži troškove funkcija koje nisu vezane za pružanje pojedine usluge, ali su važan dio poslovanja preduzeća. Primjeri ovakvog troška su planiranje, trošak administracije i finansija.

Detaljna pravila alokacije su definisana u Dokumentu o metodologiji alokacije (DMA)

Metodologija tekućeg troškovnog računovodstva

Prema metodologiji tekućeg troškovnog računovodstva, vrijednost imovine određena je njenom trenutnom, stvarnom, tržišnom cijenom.

Vrijednovanje sredstava u okviru računovodstva tekućih troškova je zasnovano na takozvanom metodu vrijednovanja izgubljene, uklonjene vrijednosti. Amortizacija se obračunava prema bruto knjigovodstvenoj vrijednosti imovine, a neto knjigovodstvena vrijednost imovine se dobija na način da se bruto knjigovodstvena vrijednost umanji za akumuliranu amortizaciju .Akumulirana amortizacija se potom koriguje za iznos rezervne amortizacije do koje se došlo metodima vrednovanja i preračuna vrijednosti imovine.

A cost may be ascribed to services or cost sets entitled network components, related functions or other functions. They can be defined in the following way:

a) Services – such entirety contains costs, which may be directly related to a specified service. For such purpuse, the notion of "service" relates also to services provided to end customers and those of network services.
b) Network components – such entirety contains costs, which relate to various parts of transmission, broadcastings and other network parts and systems. Costs shall be appropriate to network parts, which cannot be directly ascribed to an individual service since they are used for prividing of numerous services.
c) Connected functions – such entirety contains costs of retail and wholesale functions necessary for providing of services customers or end customer (e.g. collection, maintenance and customer service).
d) "Other" functions – such entirety contains costs of functions, which are not connected with providing of an individual service, but they are an important portion of the company's business operations. Examples of such costs are planning, administration and financing cost.

Detailed allocation rules are defined by the Document on Allocation Methodology (DMA)

Methodology of the Current Cost Accounting

According to the current cost accounting methodology, the asset value is determined by its actual present market price.

The assets valuation within the scope of accounting of current costs is based on the so-called valuation method of lost, removed value. The depreciation is calculated according to a gross book value of asset, while a net book value of asset is obtained so that the gross book value will be decreased by the accumulated depreciation. Afterwards, the accumulated depreciation is corrected by the reserve depreciation amount obtained as per valuation methods and recalculation of asset values.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Prilikom vrijednovanja imovine koriste se:

- Istorijski trošak
- Metod indeksacije
- Metoda potpune procjene vrijednosti
- Moderni ekvivalent imovine

Do vrijednosti imovine će se dolaziti primjenom nekoliko metoda vrednovanja imovine kako slijedi:

- Istorijski troškovi, koja se primjenjuje kada Imovin ima nisku vrijednost ili kratak vijek trajanja. Kada imovina nije izložena značajnim promjenama cijena, kada nije bilo većih tehnoloških promjena cijena i kada efekat procjene vrijednosti imovine po tekućem trošku ne dostiže granice materijalnosti
- Metoda indeksacije, koja se primjenjuje kada nije bilo većih tehnoloških promjena vezanih za imovinu čija se vrijednost procjenjuje, kada baze podataka i registar dugotrajne imovine pružaju dovoljno tačnih informacija o imovini koja je predmet procjene i kada je imovina homogena sa aspekta promjene cijena.
- Metoda potpune procjene vrijednosti koja se koristi kada imovina čija se vrijednost procjenjuje nije homogena sa aspekta promjene cijena. Kada je kod imovine čija se vrijednost procjenjuje došlo značajnih tehnoloških promjena kada baze podataka i registar dugotrajne imovine ne pružaju dovoljno tačnih informacija o imovini koja je predmet procjene.
- Moderni ekvivalent zamjene, koja se koristi u situaciji kada postojeća imovina ne može da se zamijeni za istovjetnu i kada operater namjerava da imovinu zamjeni u okviru definisanog planiranog perioda.

Za sledeće vrste imovine se prema Metodologiji Agencije mora primjeniti Metoda Indeksacije:

- Pomoćni sistemi i sistemi upravljanja zalihama
- Kancelarisjka oprema i potrošni materijal
- Računarska i informatička oprema

Where assets are valuated, the following methods are applied:

- Historical cost
- Indexation method
- Method of full valuation of the value
- Modern equivalent of asset

The asset value will be obtained by way of applying several methods of assets valuation, as stated below:

- Historical costs method that is applied where the asset has a low value or short life span; where the asset is not exposed to significant price changes, where there have been no major technological changes in price and where the valuation effect of an asset value as per the current cost does not reach tangibility limits.
- Indexation method is applied where there have been no major technological changes as regards the asset, the value of which is valuated, where databases and the Register of Fixed Assets provide sufficiently correct information on assets subject to the valuation and where the asset is homogeneous from the viewpoint of price changes.
- Full valuation method is used where the asset, the value of which is valuated, is not homogeneous from the viewpoint of price changes; where the asset, the value of which is valuated, has undergone significant technological changes, where databases and the Register of Fixed Assets do not provide sufficiently correct information on the asset subject of the valuation.
- Modern replacement equivalent that is used in the situation where the existing asset cannot be replaced for an identical one and where the operater intends to replace such asset within the defined planned period.

Complied with the Methodology, the Agency must apply the Indexation Method for the below listed assets:

- Auxiliary systems and stock management systems
- Office equipment and consumables
- Computer and information technology equipment

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Za sledeće vrste imovine se prema Metodologiji Agencije mora primjeniti Metoda potpune procjenjene vrijednosti:

- Antenski tornjevi
- Oprema baznih stanica (MSC)
- Transmisiona oprema
- Oprema za napajanje

Complied with the Methodology, the Agency must apply the Method of Full Value Valuation for the below listed assets:

- Antenna towers
- Equipment of base stations (MSC)
- Transmision equipment
- Power supply equipment

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

3. OPIS TROŠKOVNOG MODELA (nastavak)

3.1. Metodologija dugoročnih inkrementalnih troškova (nastavak)

Telenor će kao polazište za troškovno računovodstvo i računovodstveno odvajanje koristiti zvanične finansijske izvještaje. Kako je objašnjeno u prethodnom odjeljku, vršiće se usklađivanje vrijednosti iz zvaničnih finansijkih izvještaja do tekuće tržišno fer vrijednosti.
Ovom metodologijom će se zapravo svi troškovi raspodjeljivati na mrežne komponente korišćenjem troškovnih krivih između ukupnih troškova i uzročnika troškova (eng. Cost Volume Relationship- CVRs), što će rezultirati iznosom troška po pojedinačnoj mrežnoj komponenti. Zatim se mrežne komponenete raspodjeljuju na pojedine usluge, putem faktora usmjeravanja (eng. Routing factors).
Detaljniji opis metodologije dugoročnih inkrementalnih troškova, i formiranje troškovnih krivih je opisan u Dokumentu o metodologiji alokacije (DMA).

Definisanje poslovnih jedinica

Tržište 4 “Originacija poziva i pristup” definisano u Odluci od 31.03.2011. godine predstavlja Veleprodajno tržište pristupa i originacije poziva iz javne mreže mobilne telefonije. Sastoji se od sljedećih veleprodajnih usluga:

Pozivi u mreži (originacija)	Odlazni pozivi
Odlazni međunarodni pozivi	SMS u mreži (originacija)
Odlazni SMS	

Tabela veleprodajnih usluga - orginacija poziva

Tržište 7 “Terminacija poziva poslovne jedinice “ definisano u Odluci od 3. aprila 2009. godine predstavlja Veleprodajno tržište terminacije poziva u javnim mrežama mobilne telefonije. Sastoji se od sljedećih veleprodajnih usluga:

Pozivi u mreži (terminacija)	Dolazni pozivi
Dolazni međunarodni pozivi	Dolazni SMS
SMS u mreži (terminacija)	

DESCRIPTION OF THE COST METHOD (Continued)

3.1 Methodology of Long Run Incremental Costs (Continued)

Telenor will, as a starting point of the cost accounting and accounting separation, use official financial statements. As explained in the previous section, values out of the official financial statements shall be adjusted to the current market fair values.
By virtue of such methodology, all costs will be actually allocated to network components bay way of using Cost Volume Relationships (CVRs) between total cost causes, which will result in the cost amount as per an individual network component. Subsequently, network components will be allocated to individual services by way of Routing Factors.
More detailed description of the Long Run Incremental Costs Methodology and the formation of CVRs is presented in the Document on Allocation Methodology (DMA).

Defining of operating units

Market 4, "Call Origination and Access" as defined under the Decision of March 31, 2011 represents the Wholesale Access Market and Call Origination out of the public mobile telephony network. It consists of the following wholesale services:

Calls in the network (origination)	Outgoing calls
Outgoing international calls	SMSs in the network (origination)
Outgoing SMSs	

Table of Wholesale Services / Call Orgination

Market 7 "Call termination of an operating unit unit" defined under the Decision of April 3, 2009 represents the Wholesale market of calls termination in public networks of mobile telephony. It consists of the following wholesale services:

Calls in the network (termination)	Incoming calls
Incoming international calls	Incoming SMSs
SMSs in the network (termination)	

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Tabela veleprodajnih usluga – terminacija poziva

Table of Wholesale Services / Call Termination

Ostale mrežne poslovne jedinice sastavljene su od veleprodajnih usluga koje nisu pružene od originacije mobilnih poziva i termincaije mobilnih poziva i odnose se na:

Other network operating units consist of wholesale services, which are not provided from the mobile call origination and mobile call termination, and they relate to:

MMS u mreži	Odlazni MMS	MMSs in the networks	Outgoing MMSs
Dolazni MMS	Saobraćaj podataka	Incoming MMSs	Data traffic
Inbound roaming		Inbound roaming	

Tabela veleprodajnih usluga - ostale mrežne poslovne jedinice

: of Wholesale Services / Other Network Operating Units

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

3. OPIS TROŠKOVNOG MODELA (nastavak)

3.1. Metodologija dugoročnih inkrementalnih troškova (nastavak)

Definisanje poslovnih jedinica (nastavak)

Maloprodajno tržište se odnosi na sledeće usluge:

Tabela 1: Usluge na maloprodajnom tržištu

Pozivi u mreži	Odlazni MMS
Dolazni poziv	Odlazni SMS
Odlazni pozivi	Dolazni SMS
Odlazni međunarodni pozivi	SMS u mreži
Dolazni međunarodni pozivi	Prenos Podataka
MMS u mreži	
Dolazni MMS	

3. DESCRIPTION OF THE COST METHOD (Continued)

3.1 Methodology of Long Run Incremental Costs (Continued)

Defining of operating units (Continued)

Retail trade market is related to the following services:

Table 2: Services on the retail trade market

Calls in the network	Outgoing MMSs
Incoming calls	Outgoing SMSs
Outgoing calls	Incoming SMSs
Outgoing international calls	SMSs in the network
Incoming international calls	Data Transmission
MMSs in the network	
Incoming MMSs	

3.2. Transferne naknade

Transferne naknade predstavljaju transakcije koje se događaju između poslovnih jedinica, posebnih tržišta i segmenata kod vertikalno integrisanog operatora. Kako bi se pokazala transparentnost i nediskriminacija i kvalitetno obračunali interni troškovi i prihodi po uslugama, potrebno je da operator kreira dokaziv i argumentovan model. Takav model SMP operatora pokazaće odnose između maloprodajnih i veleprodajnih odnosa između tržišta, segmenata i usluga u sklopu ukupnog obima aktivnosti operatora.

3.2 Transfer fees

Transfer fees represent transactions occurring among operating units, separate markets and segments with a vertically integrated operator. With a view to demonstrating the transparency and non-discrimination, and to perform quality calculation of internal costs and income as per services, the operator is required to create a provable and argumented model. Such model of a SMP operator will illustrate retail and wholesale relationships among markets, segments and services within the scope of the operator's overall volume of activities.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Prilikom obračunavanja transfernih naknada potrebno je uzeti u obzir sledeće:

- Svaka naknada mora da bude opravdana i logički objašnjena. Naknade treba da budu nediskriminacione i transparentno prikazane na odvojenim računima.
- Transferne naknade treba da budu određene na osnovu obima pruženih usluga i jediničnih cijena.
- Jedinična cijena treba da bude tržišno orjentisana.
- Kada se usluga prodaje na eksternom tržištu, transferna naknada treba da bude jednaka cijenama navedenim u referentnoj ponudi pristupa i započinjanja poziva u mobilnim mrežama na veleprodajnom nivou.
- Potrebno je obezbijediti doslednost primjene transfernih naknada iz godine u godinu. Svaka promjena mora da bude transparentna i zadovoljavajuća za Agenciju.
- Kada se usluga pruža samo interno, transferne naknade za usluge će biti jednake jediničnom trošku usluge.

Za uspostavljanje transfernih naknada postoje dve opcije: Transferna naknada bazirana na eksternim cijenama ili Transferna naknada bazirana na jediničnoj cijeni usluge. Glavna pretpostavka kod izračunavanja naknada transfernih usluga je da moraju biti identične tržišnoj cijeni. Prema tome, u slučaju kada SMP operator pruža određene usluge interno i na eksternim veleprodajnim tržištima, cijena tih usluga bi trebala da bude jednaka veleprodajnoj cijeni za eksterne klijente. Posljedično, interni prihod veleprodajnog segmenta će biti jednak veleprodajnoj cijeni pomnoženoj sa količinom usluga pruženih maloprodajnom segmentu. Telenor će primenjivati pristup transferne naknade bazirane na eksternim cenama.

On the occasion of calculating transfer fees, it is necessary to take into account the following:

- Each fee must be justified and logically explained. Fees should be non-discriminating and transparently disclosed on separate accounts.
- Transfer fees should be determined based on the scope of provided services and unit prices.
- A unit price is to be market-orientated.
- When a service is sold on an external market, the transfer fee is to be equal to the prices stated in the reference access quotation and call origination in mobile networks on the entire wholesale level.
- It is needed to ensure consistency in the transfer fees applying from year to year. Every change must be transparent and satisfactory to the Agency.
- When a service is provided only internally, service transfer fees for will be equivalent to the service unit cost.

As regards establishing of transfer fees, there are two options: the Transfer Fee is based on external prices or the Transfer Fee is based on the service unit price. The chief assumption on the occasion of calculating fees of transfer services is that such fees must be equivalent to the market price. Consequently, in case when a SMP operator provides specified services internally and on external wholesale markets, prices of such services should be equivalent to the wholesale price payable by external customers. As a result, internal income of the wholesale segment will be equivalent to the wholesale price multiplied by the quantity of services provided to the retail trade segment. Telenor will apply access transfer fees based on external prices.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

3. OPIS TROŠKOVNOG MODELA (nastavak)

3.3 Definicija i obracun WACC-a

Angažovani kapital

U skladu sa članom 2.4. Metodologije, Angažovani kapital obračunava se kao prosjek od početka do kraja fiskalne godine i zasniva se na vrijednostima prikazanim u zvaničnim finansijskim izvještajima.

Ponderisani prosječni ponderisani trošak kapitala

Metoda prosječnog ponderisanog troška kapitala (WACC) je širokoprihvaćena metodologija određivanja cijene troška kapitala, koja se koristi u industriji, pa je samim tim koristi i veliki broj regulatornih tijela.

WACC je metoda određivanja troška kapitala pri čemu je svaki trošak kapitala ponderisan u skladu sa udjelom tog kapitala u finansiranju. WACC kalkulacijom očekivani ukupni prinos na ulaganje u imovinu preduzeća mora predstavljati ukupne očekivane prinose na sopstveni i pozajmljeni kapital, shodno njihovom učešću u ukupnoj strukturi kapitala.

$$\mathbf{WACC} = \frac{E}{(D+E)}\,Re + \frac{\mathrm{D}}{(D+E)}\mathrm{Rd}\,(1-tc)$$

Gdje je:

$\frac{E}{(D+E)}$ = udio vlasničkog kapitala u ukupno investiranom kapitalu

$\frac{\mathrm{D}}{(D+E)}$ = udio duga u ukupno investiranom kapitalu

Re = trošak vlasničkog kapitala

Rd = trošak duga

tc = stopa poreza na dobit

3. DESCRIPTION OF THE COST METHOD (Continued)

3.3 Definition and the WACC calculation

The engaged capital

In compliance with Article 2.4 of the Methodology, the employed capital is accounted as an average amount from the beginning by the end of a fiscal year and it is based on values presented in the official financial statements.

The weighted average capital cost

The Weighted Average Capital Cost (WACC) method is a widely accepted methodology of determining a price of the capital cost that is used in industry and therefore, it is also used by numerous regulatory bodies.

The WACC is the method of determining the capital cost where each capital cost is weighted in compliance with a share of such capital in the financing. Based on the WACC calculation, an expected total yield on investments in company's assets must represent total expected yields on shareholders' equity and borrowed capital, in line with their share in the overall capital structure.

$$\mathbf{WACC} = \frac{E}{(D+E)}\,Re + \frac{\mathrm{D}}{(D+E)}\mathrm{Rd}\,(1-tc)$$

Where:

$\frac{E}{(D+E)}$ = a share of the shareholders' equity in the total invested capital

$\frac{\mathrm{D}}{(D+E)}$ = a share of debt in the total invested capital

Re = cost of the shareholders' equity

Rd = cost of the debt

tc = profit tax rate

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Trošak vlasničkog kapitala jednak je zahtijevanom povraćaju akcionara na njihovo ulaganje. On predstavlja očekivanu nadoknadu akcionara za preuzimanje rizika vlasništva nad akcijama i imovinom.
Trošak duga je u suštini kamatna stopa na dugoročne pozajmice.

Budući da se u Metodologiji Agencije zahtijeva računanje troška kapitala prije oporezivanja, u skladu s Metodologijom koristiće se prilagođena formula za izračunavanje WACC-a.

Formula za izračunavanje WACC-a prije oporezivanja je sljedeća:

$$\mathrm{WACC} = Re\frac{E}{(D+E)} + Rd\frac{\mathrm{D}}{(D+E)} + \mathrm{Re}\,\frac{E}{(D+E)}\frac{tc}{(1-tc)}$$

Izračunavanje troška kapitala bazira se na Modelu vrednovanja kapitalne imovine (CAPM - Capital Asset Pricing Method). Kako CAPM model služi za izračunavanje troška vlasničkog kapitala nakon oporezivanja, gore navedena formula za izračun WACC-a prikazuje zahtijevani povraćaj na uloženi kapital prije oporezivanja.

The cost of the shareholders' equity is equivalent to the required yield to shareholders on their investments. It represents the expected fee of shareholders for taking over the proprietary risk over shares and assets.
Cost of debt is essentially the interest rate of long run loans.

Since the Agency's Methodology requires calculation of the capital cost prior to taxation, the adjusted equation for calculating of the WACC will be applied in accordance with the Methodology.

The equation applicable to WACC calculation prior to taxation is as follows:

$$\mathbf{WACC} = Re\frac{E}{(D+E)} + Rd\frac{\mathbf{D}}{(D+E)} + \mathbf{Re}\frac{E}{(D+E)}\frac{tc}{(\mathbf{1}-tc)}$$

The calculation of a capital cost is based on the Capital Assets Pricing Method (CAPM). As the CAP Method is used for computing the shareholders' equity cost after taxation, the above stated equation for calculating the WACC presents the required yield on the invested capital prior to taxation.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

3. OPIS TROŠKOVNOG MODELA (nastavak)

3.3 Definicija i obracun WACC-a (nastavak)

Trošak vlasničkog kapitala – Capital Asset Pricing Model (CAPM)

Ponderisani prosječni trošak kapitala (WACC) je najučestalija metoda izračunavanja zahtijevane stope povraćaja na uloženi kapital. Jedan od elemenata je trošak vlasničkog kapitala koji se računa uz pomoć CAPM modela.

CAPM se bazira na teoriji portfolija prema kojoj investitori nisu skloni izlaganju riziku, te iz tog razloga traže način kako da smanje izlaganje rizicima na način da stvaraju divesifikovani portfolio. CAPM formula sadrži dvije komponente rizika: nesistemski i sistemski rizik .

Diversifikovani rizik je onaj rizik koji se može diversifikovati kada je ulaganje dio uravnoteženog, diversifikovanog portfolija.

Nediversifikovani rizik proizlazi iz fluktuacija prinosa koji se ne mogu uravnotežiti diversifikovati velikim i diversifikovanim portfolija.

CAPM uzima u obzir činjenicu da investitori za ulaganje u akcije zahtijevaju premiju u odnosu na bezrizično ulaganje. Takva premija se naziva premija za rizik tržišta i predstvalja premiju da bi se kompenzirao rizik ulaganja na tržištu akcija. Tržišni rizik akcije procjenjuje se mjerenjem osjetljivosti promjene njenih prinosa u sveobuhvatnom tržišnom indeksu. Takva osjetljivost naziva se beta koeficijent akcije.

DESCRIPTION OF THE COST METHOD (Continued)

3.3 Definition and the WACC calculation (Continued)

Cost of the shareholders' equity – Capital Asset Pricing Method (CAPM)

The Weighted Average Capital Cost (WACC) is the most frequent method applied to the calculation of the requested yield rate of the invested capital. One of elements is the shareholders' equity cost that is computed by way of the CAP Method.

The CAPM is based on the portfolio theory, according to which investors do not tend to get exposed to risk and due to such reason, they look for ways how to reduce exposing to risks thus to produce diversified portfolio. The CAPM equation includes two risk components: non-system and system risks.

A diversified risk is such risk that can be diversified when an investment is a portion of the balanced, diversified portfolio.

A non-diversified risk results from yield fluctuations, which cannot be balanced/diversified by way of major and diversified portfolios.

The CAPM takes into account the fact that investors require a premium for investments in shares as related to risk-free investments. Such premium is called the risk market premium and it represents a premium meant to compensate the investment risk on the stock market. A stock market risk is estimated by way of measuring the share susceptibility to changes of its yields in the entire market index. Such susceptibility is called a share beta coefficient.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

CAPM model se može prikazati na sljedeći način:

$$\mathbf{Re = Rf + \beta\,(Rf - Rm)}$$

Gdje je:
Re = zahtijevana stopa povraćaja na vlasnički kapital
Rf = prinos na bezrizično ulaganje
ß = beta koeficijent akcije
Rm – Rf = premija za rizik tržišta

Gore navedeni model počinje sa izračunavanjem prinosa na bezrizično ulaganje. Zahtijevani povraćaj na ulaganje se zatim procjenjuje kao zbir prinosa na bezrizično ulaganje i premije za svaki pojedinačni identifikovani rizik. Svaka premija za rizik predstavlja naknadu investitorima za preuzimanje specifičnog rizika.

The CAP Method may be expressed in the following manner:

$$\mathbf{Re = Rf + ß(Rf - Rm)}$$

Where:
Re = Required yield rate of the shareholders' equity
Rf = Yield on risk-free investments
ß = Share beta coefficient
Rm – Rf = Market risk premium

The above stated method is opened with calculating a yield on risk-free investments. The required yield on investment is then assessed as a sum of yields on risk-free investments and premiums for each identified individual risk. Each risk premium represents a fee to investors in view of undertaking a particular risk.

3. OPIS TROŠKOVNOG MODELA (nastavak)

3.3 Definicija i obracun WACC-a (nastavak)

Beta koeficijent (ß)

U CAPM modelu sistematski rizik računa se pomoću Beta koeficijenta (Beta) koji pokazuje odnos kretanja prinosa određenog ulaganja u odnosu na kretanje prinosa na optimalno diversifikovan portfelj.
Kao statistički pojam beta predstavlja očekivani odnos između budućih prinosa predmeta imovine i prinosa na cijelom tržištu. Beta vrijednosti 1.00 označava jednak prinos na određenu imovinu kao prinos na optimalno diversifikovan portfelj investicija (prinosa cjelokupnog tržišta), dok beta manja od 1.00 predstavlja manju sistemsku izloženost na tržišne događaje.

U skladu sa Metodologijom beta koeficijent treba odrediti na osnovu podataka uporedivih kompanija koje se kotiraju na evropskim berzama.

Pri utvrđivanju troška kapitala, potrebno je uzeti u obzir sledeće elemente:

Prinos na bezrizično ulaganje(Rf)

Prinos na bezrizično ulaganje nije lako utvrditi, posebno na tržištima koja nemaju dovoljno razvijeno tržište novca i kapitala. Najčašće se državni dug smatra bezrizičnim ulaganjem, mada je praksa pokazala da ne mora da važi to pravilo. Osim toga, veoma je teško pronaći tip dugoročne hartije od vrijednosti koja odgovara vremenskom intervalu novčanih tokova koji se posmatraju.

CAPM model pretpostavlja postojanje investicije čiju stopu povraćaja investitori percipiraju kao nerizičnu. U skladu s Metodologijom Agencije, koristiće se prinos na bezrizično ulaganje koji je jednak aritmetičkoj sredini prinosa do dospjeća na 10-godišnje državne obveznice (obveznice Ministarstva finansija Crne Gore) na kraju svakog kalendarskog mjeseca u godini na koju se odnose regulatorni finansijski izvještaji.

DESCRIPTION OF THE COST METHOD (Continued)

3.3 Definition and the WACC calculation (Continued)

Beta coefficient (ß)

Complied with the CAP Method, a system risk is calculated by means of the Beta Coefficient (Beta) that illustrates the relationship of a yield trend on the specific investment as compared with a yield trend on an optimally diversified portfolio.
As a statistical notion, the Beta represents the expected relationship between future yields on asset items and yields on the entire market. The Beta value equal to 1.00 denotes an equivalent yield on a specific asset, as the yield on investments of the optimally diversified portfolio (yields of the entire market), while Beta less than 1.00 represents less system exposure to market events.

In compliance with Methodology, the Beta Coefficient should be determined on the basis of data of comparable companies quoted on European stock exchanges.

On the occasion of establishing a capital cost, it shall be required to take into account the below listed elements:

Yield on risk-free investments (Rf)

A yield on risk-free investments is not easily determined particularly on markets, which do not have sufficiently developed money and capital market. The most often treasury debt is considered to be risk-free investment, although the practice has demonstrated that it must not always be a valid rule. Besides, it is quite difficult to find a type of long run securities that is appropriate to a time interval of money flows, being perceived.

The CAP Method implies the existence of the investment, the yield rate of which is perceived by investors as risk-free. In compliance with the Agency's Methodology, it is to apply a risk-free investment yield equivalent to the arithmetical mean value of the yield by the maturity of ten-year treasury bonds (bonds of the Ministry of Finance of Montenegro) at the end of each calendar month in the year, which regulatory financial statements are related to.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Premija za rizik tržišta

Premija za rizik tržišta predstavlja dodatni prinos koji investitor očekuje za rizik ulaganja u akcije u odnosu na prinos koji bi očekivao kod bezrizičnih ulaganja.
Uzimajući u obzir da crnogorsko tržište još uvijek nije veliko I dovoljno razvijeno, Agencija se odlučila za korišćenje međunarodnih uporednih vrijednosti dobijenih iz priznatih međunarodnih finansijskih izvještaja kao što su studija autora Dimson, Marsh i Staunton ili SBBI publikacija kuće Ibbotson Associates baze.

Trošak duga

Trošak duga predstvalja trošak za kompaniju kada pribavlja dodatna finansijska sredstva, tj. kapital bilo putem finansijskih institucija ili međusobnih zajmova drugih kompanija.

Trošak duga predstavlja ponderisani prosjek svih dugoročnih izvora finansiranja koje preduzeće koristi i čvrsto je vezan sa nivo kamatnih stopa, kao i za fiskalnu politiku.

Trošak duga se računa na bazi sume prinosa na bezrizično ulaganje i odgovarajuće premije za specifičan dug kompanije. Predloženo je da se za izračunavanje premije mogu koristiti podaci uporedivih telekomunikacionih kompanija.

Risk market premium

A risk market premium represents an additional yield that an investiture expects to a risk investment in shares as compared with the yield expected with risk-free investments.
Taking into consideration that the Montenegrin market is not great and sufficiently developed yet, the Agency has decided to use comparable international values obtained out of the recognized international financial statements, as it is the study of authors, such as Dimson, Marsh and Staunton or SBBI Publication of the Ibbotson Associates Base.

Debt cost

A debt cost represents a cost to the company when it procures additional financial assets, that is, the capital in whatever manner, either through financial institutions or mutual loans from other companies.

A debt cost represents a weighted average of all long run sources of financing, which the company uses and it is firmly related to the level of interest rates, as well as the fiscal policies.

A debt cost is calculated on the basis of a sum of the yield on risk-free investment and an appropriate premium for a specific company's debt. It is suggested to allow the use of data of comparable telecommunication companies for calculating a premium.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

3. OPIS TROŠKOVNOG MODELA (nastavak)

3.3 Definicija i obracun WACC-a (nastavak)

Nerizična stopa povraćaja

U skladu s izračunavanjem troška kapitala, vrijednost nerizične stope baziraće se na podacima o prosječnom prinosu do dospijeća na državne obveznice u 2020. godini.

Premija na dug određuje se na osnovu razlike između prosječnog prinosa na obveznice telekomunikacionih kompanija u 2020 godini i prosječnog prinosa na državne obveznice navedenih EU zemalja u 2020. godini.

Uporedive kompanije

Pri odabiru uporedivih kompanija, uzeće se u obzir telekomunikacione kompanije sa sličnim portfolijom proizvoda i usluga, koje egzistiraju na uporedivim tržištima.

Agencija shodno rokovima koje je propisala utvrđuje i objelodanjuje vrijednost WACC-a na godišnjem nivou.

DESCRIPTION OF THE COST METHOD (Continued)

3.3 Definition and the WACC calculation (Continued)

Risk-fee yield rate

In compliance with calculating a capital cost, the value of a risk-free rate will be based on data on average maturity yield to treasury bonds in the year of 2020.

A debt premium shall be determined on the basis of a difference between an average yield on bonds of telecommunication companies in the year of 2020 and average yield on treasury bonds of the stated EU countries in the year of 2020.

Comparable companies

On the occasion of selecting the comparable companies, telecommunication companies with similar product and service portfolios will taken into account, which exist on the comparable markets.

Agency pursuant to the deadlines prescribed shall determine and disclose the value of the WACC annualy.

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

1. RAČUN DOBITI I GUBITKA

1.1. Račun dobiti i gubitka – PRISTUP I ORIGINACIJA MOBILNIH POZIVA
Račun dobiti i gubitka pristup i originacije mobilnih poziva
Na bazi istorijskog (HCA) i tekućeg troškovnog računovodstva (CCA)
za koju godinu se završila dd mm gggg

	TEKUĆA GODINA	PRETHODNA GODINA	% PROMJENA
	000 EUR % po liniji	000 EUR % po liniji	godišnje
PRIHODI			
Interna prodaja			
-usluge koje se pružaju i eksterno			
-usluge koje se pružaju samo interno			
Eksterna prodaja			
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE			
TROŠKOVI			
Troškovi prema drugim segmentima / uslugama			
Operativni troškovi			
-Održavanje			
-Rezervni dijelovi			
-Rezervacije			
-Finansije i naplata			
-Vrijednosno usklađenje potraživanja			
-Trošak marketinga			
-Trošak zaposlenih			
-Amortizacija			
-Trošak usluga			
-Troškovi finansiranja			
-Ostali troškovi (Specificirano po stavkama)			
-Ostali troškovi (Ukupno stavke ispod 5% operativnog troška)			
Ukupno operativni troškovi (HCA osnova)			
UKUPNO TROŠKOVI (HCA OSNOVA)			
DOBIT (HCA osnova)			
USKLADJIVANJA PO CCA OSNOVI			
Zadrzana dobit/gubitak			
Dodatna Amortizacija			
Ostala uskladjivanja			
UKUPNO OPERATIVNI TROSKOVI HCA OSNOVA			
DOBIT CCA OSNOVA			

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI (nastavak)

1. RAČUN DOBITI I GUBITKA (nastavak)

1.2.Račun dobiti i gubitka – TERMINACIJA MOBILNIH POZIVA
Račun dobiti i gubitka terminacije mobilnih poziva
Na bazi tekućeg troškovnog računovodstva (CCA)
za koju godinu se završila dd mm gggg

	TEKUĆA GODINA	PRETHODNA GODINA	% PROMJENA
	000 EUR % po liniji	*000 EUR % po liniji*	*godišnje*
PRIHODI			
Interna prodaja			
-usluge koje se pružaju i eksterno			
-usluge koje se pružaju samo interno			
Eksterna prodaja			
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE			
TROŠKOVI			
Troškovi prema drugim segmentima/uslugama			
Operativni troškovi			
-Održavanje			
-Rezervni dijelovi			
-Rezervacije			
-Finansije i naplate			
-Vrijednosno usklađenje potraživanja			
-Trošak marketinga			
-Trošak zaposlenih			
-Amortizacija			
-Trošak usluga			
-Troškovi finansiranja			
-Ostali troškovi (Specificirano po stavkama)			
-Ostali troškovi (Ukupno stavke ispod 5% operativnog troška)			
Ukupno operativni troškovi (CCA osnova)			
UKUPNO TROŠKOVI (HCA OSNOVA)			
DOBIT (HCA osnova)			
USKLADJIVANJA PO CCA OSNOVI			
Zadrzana dobit/gubitak			
Dodatna Amortizacija			
Ostala uskladjivanja			
UKUPNO OPERATIVNI TROSKOVI HCA OSNOVA			
DOBIT CCA OSNOVA			

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI (nastavak)

1. RAČUN DOBITI I GUBITKA (nastavak)

1.3.Račun dobiti i gubitka – OSTALA TRŽIŠTA

Račun dobiti i gubitka ostalih tržišta
Na bazi tekućeg troškovnog računovodstva (CCA)
za koju godinu se završila dd mm gggg

	TEKUĆA GODINA	PRETHODNA GODINA	% PROMJENA
	000 EUR % po liniji	*000 EUR % po liniji*	*godišnje*
PRIHODI			
Interna prodaja			
-usluge koje se pružaju i eksterno			
-usluge koje se pružaju samo interno			
Eksterna prodaja			
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE			
TROŠKOVI			
Troškovi prema drugim segmentima/uslugama			
Operativni troškovi			
-Održavanje			
-Rezervni dijelovi			
-Rezervacije			
-Finansije i naplate			
-Vrijednosno usklađenje potraživanja			
-Trošak marketinga			
-Trošak zaposlenih			
-Amortizacija			
-Trošak usluga			
-Troškovi finansiranja			
-Ostali troškovi (Specificirano po stavkama)			
-Ostali troškovi (Ukupno stavke ispod 5% operativnog troška)			
Ukupno operativni troškovi (CCA osnova)			
UKUPNO TROŠKOVI (HCA OSNOVA)			
DOBIT (HCA osnova)			
USKLADJIVANJA PO CCA OSNOVI			
Zadrzana dobit/gubitak			
Dodatna Amortizacija			
Ostala uskladjivanja			
UKUPNO OPERATIVNI TROSKOVI HCA OSNOVA			
DOBIT CCA OSNOVA			

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI (nastavak)

1. RAČUN DOBITI I GUBITKA (nastavak)

1.4.Račun dobiti i gubitka – MALOPRODAJA I OSTALO

Račun dobiti i gubitka – maloprodaja

Na bazi istorijskog troškovnog računovodstva (HCA) i tekuceg troskovnog racunovodtsva (CCA)za koju godinu se završila dd mm gggg

za koju godinu se završila dd mm gggg

	TEKUĆA GODINA	PRETHODNA GODINA	% PROMJENA
	000 EUR % po liniji	*000 EUR % po liniji*	*godišnje*
PRIHODI			
Interna prodaja			
-usluge koje se pružaju i eksterno			
-usluge koje se pružaju samo interno			
Eksterna prodaja			
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE			
TROŠKOVI			
Troškovi prema drugim segmentima/uslugama			
Operativni troškovi			
-Održavanje			
-Rezervni dijelovi			
-Rezervacije			
-Finansije i naplate			
-Vrijednosno usklađenje potraživanja			
-Trošak marketinga			
-Trošak zaposlenih			
-Amortizacija			
-Trošak usluga			
-Troškovi finansiranja			
-Ostali troškovi (Specificirano po stavkama)			
-Ostali troškovi (Ukupno stavke ispod 5% operativnog troška)			
Ukupno operativni troškovi (CCA osnova)			
UKUPNO TROŠKOVI (HCA OSNOVA)			
DOBIT (HCA osnova)			
USKLADJIVANJA PO CCA OSNOVI			
Zadrzana dobit/gubitak			
Dodatna Amortizacija			
Ostala uskladjivanja			
UKUPNO OPERATIVNI TROSKOVI HCA OSNOVA			
DOBIT CCA OSNOVA			

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI (nastavak)

1. RAČUN DOBITI I GUBITKA (nastavak)

1.5.Račun dobiti i gubitka – KONSOLIDOVANI

Konsolidovani račun dobiti i gubitka

Na bazi istorijskog troškovnog računovodstva (HCA) i tekuceg troskovnog racunovodtsva (CCA)za koju godinu se završila dd mm gggg

	TEKUĆA GODINA	PRETHODNA GODINA	% PROMJENA
	000 EUR % po liniji	000 EUR % po liniji	godišnje
PRIHODI			
Interna prodaja			
-usluge koje se pružaju i eksterno			
-usluge koje se pružaju samo interno			
Eksterna prodaja			
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE			
TROŠKOVI			
Troškovi prema drugim segmentima/uslugama			
Operativni troškovi			
-Održavanje			
-Rezervni dijelovi			
-Rezervacije			
-Finansije i naplate			
-Vrijednosno usklađenje potraživanja			
-Trošak marketinga			
-Trošak zaposlenih			
-Amortizacija			
-Trošak usluga			
-Troškovi finansiranja			
-Ostali troškovi (Specificirano po stavkama)			
-Ostali troškovi (Ukupno stavke ispod 5% operativnog troška)			
Ukupno operativni trošak (HCA osnova)			
UKUPNO TROŠKOVI (HCA OSNOVA)			
DOBIT (HCA osnova)			
USKLAĐIVANJA PO CCA OSNOVI			
Zadrţana (dobit)/gubitak			
Dodatna amortizacija			
Ostala uskla			
Ukupno operativni troškovi (HCA osnova)			
DOBIT (CCA osnova)			

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI (nastavak)

2. IZVJEŠTAJ O PROSJEČNOM ANGAŽOVANOM KAPITALU

2.1.Izvještaj o prosječno angažovanom kapitalu – PRISTUP I ORIGINACIJA MOBILNIH POZIVA

Na bazi istorijskog troškovnog računovodstva (HCA) i tekuceg troskovnog racunovodtsva (CCA)za koju godinu se završila dd mm gggg

	TEKUĆA GODINA	PRETHODNA GODINA	% PROMJENA
	000 EUR % po liniji	000 EUR % po liniji	godišnje
PRIHODI			
Interna prodaja			
-usluge koje se pružaju i eksterno			
-usluge koje se pružaju samo interno			
Eksterna prodaja			
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE			
TROŠKOVI			
Troškovi prema drugim segmentima/uslugama			
Operativni troškovi			
-Održavanje			
-Rezervni dijelovi			
-Rezervacije			
-Finansije i naplata			
-Vrijednosno usklađenje potraživanja			
-Trošak marketinga			
-Trošak zaposlenih			
-Amortizacija			
-Trošak usluga			
-Troškovi finansiranja			
-Ostali troškovi (Specificirano po stavkama)			
-Ostali troškovi (Ukupno stavke ispod 5% operativnog troška)			
Ukupno operativni troškovi (CCA osnova)			
UKUPNO TROŠKOVI (HCA OSNOVA)			
DOBIT (HCA osnova)			
USKLADJIVANJA PO CCA OSNOVI			
Zadrzana dobit/gubitak			
Dodatna Amortizacija			
Ostala uskladjivanja			
UKUPNO OPERATIVNI TROSKOVI HCA OSNOVA			
DOBIT CCA OSNOVA			

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

POVRAT NA PROSJECNO ANGAZOVANI KAPITAL I PRIHOD ZA GODINU 2014			
POVRAT NA PRIHOD OD PRODAJE			

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI (nastavak)

2. IZVJEŠTAJ O PROSJEČNOM ANGAŽOVANOM KAPITALU (nastavak)

2.2.Izvještaj o prosječno angažovanom kapitalu – TERMINACIJA MOBILNIH POZIVA

Na bazi istorijskog troškovnog računovodstva (HCA) i tekuceg troskovnog racunovodtsva (CCA)za koju godinu se završila dd mm gggg

	TEKUĆA GODINA	**PRETHODNA GODINA**	**% PROMJENA**
	000 EUR % po liniji	**000 EUR % po liniji**	**godišnje**
PRIHODI			
Interna prodaja			
-usluge koje se pružaju i eksterno			
-usluge koje se pružaju samo interno			
Eksterna prodaja			
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE			
TROŠKOVI			
Troškovi prema drugim segmentima/uslugama			
Operativni troškovi			
-Održavanje			
-Rezervni dijelovi			
-Rezervacije			
-Finansije i naplata			
-Vrijednosno usklađenje potraživanja			
-Trošak marketinga			
-Trošak zaposlenih			
-Amortizacija			
-Trošak usluga			
-Troškovi finansiranja			
-Ostali troškovi (Specificirano po stavkama)			
-Ostali troškovi (Ukupno stavke ispod 5% operativnog troška)			
Ukupno operativni troškovi (CCA osnova)			
UKUPNO TROŠKOVI (HCA OSNOVA)			
DOBIT (HCA osnova)			
USKLADJIVANJA PO CCA OSNOVI			
Zadrzana dobit/gubitak			
Dodatna Amortizacija			
Ostala uskladjivanja			
UKUPNO OPERATIVNI TROSKOVI CCA OSNOVA			

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

DOBIT CCA OSNOVA			
POVRAT NA PROSJECNO ANGAZOVANI KAPITAL I PRIHOD ZA GODINU 2014			
POVRAT NA PRIHOD OD PRODAJE			

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI (nastavak)

2. IZVJEŠTAJ O PROSJEČNOM ANGAŽOVANOM KAPITALU (nastavak)

2.3.Izvještaj o prosječno angažovanom kapitalu – OSTALA TRŽIŠTA

Na bazi istorijskog troškovnog računovodstva (HCA) i tekuceg troskovnog racunovodtsva (CCA)za koju godinu se završila dd mm gggg

	TEKUĆA GODINA	PRETHODNA GODINA	% PROMJENA
	000 EUR % po liniji	000 EUR % po liniji	godišnje
PRIHODI			
Interna prodaja			
-usluge koje se pružaju i eksterno			
-usluge koje se pružaju samo interno			
Eksterna prodaja			
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE			
TROŠKOVI			
Troškovi prema drugim segmentima/uslugama			
Operativni troškovi			
-Održavanje			
-Rezervni dijelovi			
-Rezervacije			
-Finansije i naplata			
-Vrijednosno usklađenje potraživanja			
-Trošak marketinga			
-Trošak zaposlenih			
-Amortizacija			
-Trošak usluga			
-Troškovi finansiranja			
-Ostali troškovi (Specificirano po stavkama)			
-Ostali troškovi (Ukupno stavke ispod 5% operativnog troška)			
Ukupno operativni troškovi (CCA osnova)			
UKUPNO TROŠKOVI (HCA OSNOVA)			
DOBIT (HCA osnova)			
USKLADJIVANJA PO CCA OSNOVI			
Zadrzana dobit/gubitak			
Dodatna Amortizacija			
Ostala uskladjivanja			
UKUPNO OPERATIVNI TROSKOVI HCA OSNOVA			

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

DOBIT CCA OSNOVA			
POVRAT NA PROSJECNO ANGAZOVANI KAPITAL I PRIHOD ZA GODINU 2014			
POVRAT NA PRIHOD OD PRODAJE			

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI (nastavak)

2. IZVJEŠTAJ O PROSJEČNOM ANGAŽOVANOM KAPITALU (nastavak)

2.4.Izvještaj o prosječno angažovanom kapitalu – MALOPRODAJA I OSTALO

Na bazi istorijskog troškovnog računovodstva (HCA) i tekuceg troskovnog racunovodtsva (CCA)za koju godinu se završila dd mm gggg

	TEKUĆA GODINA	PRETHODNA GODINA	% PROMJENA
	000 EUR % po liniji	000 EUR % po liniji	godišnje
PRIHODI			
Interna prodaja			
-usluge koje se pružaju i eksterno			
-usluge koje se pružaju samo interno			
Eksterna prodaja			
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE			
TROŠKOVI			
Troškovi prema drugim segmentima/uslugama			
Operativni troškovi			
-Održavanje			
-Rezervni dijelovi			
-Rezervacije			
-Finansije i naplata			
-Vrijednosno usklađenje potraživanja			
-Trošak marketinga			
-Trošak zaposlenih			
-Amortizacija			
-Trošak usluga			
-Troškovi finansiranja			
-Ostali troškovi (Specificirano po stavkama)			
-Ostali troškovi (Ukupno stavke ispod 5% operativnog troška)			
Ukupno operativni troškovi (CCA osnova)			
UKUPNO TROŠKOVI (HCA OSNOVA)			
DOBIT (HCA osnova)			
USKLADJIVANJA PO CCA OSNOVI			
Zadrzana dobit/gubitak			
Dodatna Amortizacija			
Ostala uskladjivanja			
UKUPNO OPERATIVNI TROSKOVI HCA OSNOVA			
DOBIT CCA OSNOVA			
POVRAT NA PROSJECNO ANGAZOVANI KAPITAL I PRIHOD ZA GODINU 2014			
POVRAT NA PRIHOD OD PRODAJE			

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI (nastavak)

2. IZVJEŠTAJ O PROSJEČNOM ANGAŽOVANOM KAPITALU (nastavak)

2.5.Izvještaj o prosječno angažovanom kapitalu – KONSOLIDOVANI

Na bazi istorijskog troškovnog računovodstva (HCA) i tekuceg troskovnog racunovodtsva (CCA)za koju godinu se završila dd mm gggg

	TEKUĆA GODINA	PRETHODNA GODINA	% PROMJENA
	000 EUR % po liniji	000 EUR % po liniji	godišnje
PRIHODI			
Interna prodaja			
-usluge koje se pružaju i eksterno			
-usluge koje se pružaju samo interno			
Eksterna prodaja			
UKUPNO PRIHODI OD PRODAJE			
TROŠKOVI			
Troškovi prema drugim segmentima/uslugama			
Operativni troškovi			
-Održavanje			
-Rezervni dijelovi			
-Rezervacije			
-Finansije i naplata			
-Vrijednosno usklađenje potraživanja			
-Trošak marketinga			
-Trošak zaposlenih			
-Amortizacija			
-Trošak usluga			
-Troškovi finansiranja			
-Ostali troškovi (Specificirano po stavkama)			
-Ostali troškovi (Ukupno stavke ispod 5% operativnog troška)			
Ukupno operativni troškovi (CCA osnova)			
UKUPNO TROŠKOVI (HCA OSNOVA)			
DOBIT (HCA osnova)			
USKLADJIVANJA PO CCA OSNOVI			
Zadrzana dobit/gubitak			
Dodatna Amortizacija			
Ostala uskladjivanja			
UKUPNO OPERATIVNI TROSKOVI HCA OSNOVA			
DOBIT CCA OSNOVA			
POVRAT NA PROSJECNO ANGAZOVANI KAPITAL I PRIHOD ZA GODINU 2014			
POVRAT NA PRIHOD OD PRODAJE			

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI (nastavak)

3. KONSOLIDOVAN IZVJEŠTAJ

Izvještaj o usklađivanju – račun dobiti i gubitka – KONSOLIDOVANI

	Pristup i originacija mobilnih poziva	Terminacija mobilnih poziva	Ostala Tržišta	Maloprodaja	Ostale usluge
TELEKOMUNIKACIONA TRŽIŠTA/USLUGE					
REZIDUALNE USLUGE/TRŽIŠTA (npr. Netelekomunikacione ulsuge/tržišta)					
UKUPNO					
Eliminacija interkompanijskih prihoda i troškova					
Dugovanje/potrživanje od kamata i slične naknade					
Raspodjela dobiti od povezanih lica					
Lica sa manjinskim udjelom					
Raspodjela dobiti od povezanih lica / goodwill amortizovan na povezana lica					
Lica sa manjinskim udjelom					
Porez na dobit osnovne aktivnosti					
Dividenda plaćena i predložena					
Iznos bez finansijske imovine i investicije koja se vodi kao obrtna sredstva					
Nerelevantni vanredni operativni troškovi mreže					
Nerelevantni vanredni operativni troškovi povezanih lica					
Uticaj promjene na vijek trajanja imovine					
Ostalo					
USKLAĐIVANJE (ako je potrebno)					
KAKO STOJI U GODIŠNJEM IZVJEŠTAJU					

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI (nastavak)

3.2 IZVJEŠTAJ O JEDINIČNIM TROŠKOVIMA

		Jedinični trošak mrežnih komponenti*											
Ruting matrica	**Jedinični trošak usluge EUR/100**	***Sajt***	***BSS voice***	***BSS data***	***MSC / MSS / MGW***	***Transmisija***	***SMSC***	***MMSC***	***Data core***	***Wimax***	***HLR***	***Billing***	***IN***	***Maloprodaja I ostalo***
Usluge														
Originacija poziva														
Terminacija poziva														
Pozivi u mreži (originacija)														
Pozivi u mreži (terminacija)														
SMS u mreži (originacija)														
SMS u mreži (terminacija)														
SMS originacija														
SMS terminacija														
MMS u mreži														
MMS originacija														
MMS terminacija														
Podaci														

IV. REGULATORNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI (nastavak)

3.3 IZVJEŠTAJ O TRANSFERNIM NAKNADAMA

IZVJEŠTAJ O TRANSFERNIM NAKNADAMA
za godinu koje se završila dd mm gggg

MALOPRODAJNA USLUGA (ili ostalo)	VELEPRODAJNA USLUGA	ODREĐIVANJE NAKNADE	JEDINICA ODREĐIVANJE NAKNADE	KOLIČINA USLUGA	UKUPNO
Pozivi u mreži	Pozivi u mreži (originacija)	xx	a	a’	A= a*a’
	Pozivi u mreži (terminacija)	xx	b	b’	B= b*b’
Odlazni pozivi	Odlazni pozivi	xx	c	c’	C= c*c’
Dolazni pozivi	Dolazni pozivi	xx	d	d’	D= d*d’
Međunarodni pozivi	Odlazni međunarodni pozivi	xx	e	e’	E= e*e’
	Dolazni međunarodni pozivi	xx	f	f’	F= f*f’
SMS u mreži	SMS u mreži (originacija)	xx	g	g’	G= g*g’
	SMS u mreži (terminacija)	xx	h	h’	H= h*h’
Odlazni SMS	Odlazni SMS	xx	i	i’	I= i*i’
Dolazni SMS	Dolazni SMS	xx	j	j’	J= j*j’
MMS u mreži	MMS u mreži (originacija)	xx	k	k’	K= k*k’
	MMS u mreži (terminacija)	xx	l	l’	L= l*l’
Odlazni MMS	Odlazni MMS	xx	m	m’	M=m*m’
Dolazni MMS	Dolazni MMS	xx	n	n’	N= n*n’
Podaci	Podaci	xx	z	z’	Z= z*z’

UKUPNO ZA USLUGU 1 **A+B+C+….Z**

3.4 IZVJEŠTAJ O USKLAĐIVANJU - prosječni angažovani kapital

Prosječno angažovani kapital - konsolidovani
za godinu koje se završila dd mm gggg

	Tekuća godina 000 EUR	Prethodna godina 000 EUR
Akcijski kapital na osnovu godišnjih izvještaja		
CCA usklađivanje		
USKLAĐIVANJE		
Potraživanja po osnovu kamata		
Obaveze po osnovu kamata za dugoročne zapise		
Predložena (određena) dividenda		
Porezi		
Dugoročne obaveze		
Tekući deo dugoročnih obaveza		
Odložena poreska sredstva		
Ostale relevantne pozicije		
Krajnje stanje CCA angažovanog kapitala na 31 decembar		
Početno stanje CCA angažovanog kapitala 1. januara		
Usklađivanje početnog stanja angažovanog kapitala		
Revidirano početno stanje CCA angažovanog kapitala nna dan 1.januar		
Prosječni CCA angažovani kapital		
Prosječno dnevno usklađivanje		
Odloženi trošak		
UKUPNI CCA PROSJEČNI ANGAŽOVANI KAPITAL		
Tržište veleprodaje (na kojem postoji obaveza primjene računovodstvenog razdvajanja/troškovnog računovodstva)		
Tržište maloprodaje (na kojem postoji obaveza primjene računovodstvenog razdvajanja/troškovnog računovodstva)		
PROSJEČNI ANGAŽOVANI KAPITAL NA TRŽIŠTU SA ZNAČAJNOM TRŽIŠNOM SNAGOM		
Podzbir tržišta		
Usluge koje nisu SMP		
-veleprodajne usluge		
-maloprodajne usluge		
OSTALE USLUGE (netelekomunikacione usluge)		
UKUPNI CCA PROSJEČNO ANGAŽOVANI KAPITAL		

Telenor d.o.o.
Rimski Trg 4
81000 Podgorica
Montenegro

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS

1. PROFIT-AND-LOSS ACCOUNT

1.1. PROFIT-AND-LOSS ACCOUNT – ACCESS AND ORIGINATION OF MOBILE CALLS

Profit-and-Loss Account of Access and Origination of Mobile Calls
On the basis of Historic (HCA) and current cost accounting (CCA)
for the year ended on dd mm yyyy

	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR	% OF CHANGES
	000 EUR % per line	000 EUR % per line	Annually
INCOME			
Internal sales			
-services also provided externally			
-services provided only internally			
External sales			
TOTAL SALES INCOME			
COSTS			
Costs to other segments / services			
Operating costs			
-Maintenance			
-Spare parts			
-Provisions for liabilities and charges			
-Finances and collection			
-Value adjustment of receivables			
-Cost of marketing			
-Cost of employees			
-Depreciation			
-Cost of services			
-Costs of financing			
-Other costs (Specified per items)			
-Other costs (Total items lower than 5% of the operating cost)			
Total operating costs (HCA basis)			
TOTAL COSTS (HCA BASIS)			
CCA ADJUSTMENTS			
Retained (profit)/ loss			
Additional depreciation			
Other adjustments			
TOTAL OPERTING COSTS (CCA basis)			
PROFIT (CCA basis)			
RETURN ON MEAN CAPITAL EMPLOYED AND REVENUE FOR the year XXXXX			
RETURN ON SALES			

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS (Continued)

1. PROFIT-AND-LOSS ACCOUNT (Continued)

1.2.PROFIT-AND-LOSS ACCOUNT – TERMINATION OF MOBILE CALLS

Profit-and-Loss Account of the Termination of Mobile Calls
On the basis of the current cost accounting (CCA)
For the year ended on dd mm yyyy

	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR	% OF CHANGES
	000 EUR % per line	*000 EUR % per line*	*annually*
INCOME			
Internal sales			
-Services also provided externally			
-Services provided only internally			
External sales			
TOTAL SALES INCOME			
COSTS			
Costs to other segments / services			
Operating costs			
-Maintenance			
-Spare parts			
-Provisions for liabilities and charges			
-Finances and collection			
-Value adjustment of receivables			
-Cost of marketing			
-Cost of employees			
-Depreciation			
-Cost of services			
-Costs of financing			
-Other costs (Specified per items)			
-Other costs (Total items lower than 5% of the operating cost)			
Total operating costs (CCA basis)			
TOTAL COSTS (CCA BASIS)			
PROFIT (CCA basis)			

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS (Continued)

1. PROFIT-AND-LOSS ACCOUNT (Continued)

1.3.PROFIT-AND-LOSS ACCOUNT – OTHER MARKETS

Profit-and-Loss Account of Other Markets
On the basis of the current cost accounting (CCA)
For the year ended on dd mm yyyy

	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR	% OF CHANGES
	000 EUR % per line	*000 EUR % per line*	*annually*
INCOME			
Internal sales			
-Services also provided externally			
-Services provided only internally			
External sales			
TOTAL SALES INCOME			
COSTS			
Costs to other segments / services			
Operating costs			
-Maintenance			
-Spare parts			
-Provisions for liabilities and charges			
-Finances and collection			
-Value adjustment of receivables			
-Cost of marketing			
-Cost of employees			
-Depreciation			
-Cost of services			
-Costs of financing			
-Other costs (Specified per items)			
-Other costs (Total items lower than 5% of the operating cost)			
Total operating costs (CCA basis)			
TOTAL COSTS (CCA BASIS)			
PROFIT (CCA basis)			

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS (Continued)

1. PROFIT-AND-LOSS ACCOUNT (Continued)

1.4.PROFIT-AND-LOSS ACCOUNT – RETAIL TRADE AND OTHER

Profit-and-Loss Account – Retail Trade
On the basis of the current cost accounting (CCA)
For the year ended on dd mm yyyy

	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR	% OF CHANGES
	000 EUR % per line	*000 EUR % per line*	*annually*
INCOME			
Internal sales			
-Services also provided externally			
-Services provided only internally			
External sales			
TOTAL SALES INCOME			
COSTS			
Costs to other segments / services			
Operating costs			
-Maintenance			
-Spare parts			
-Provisions for liabilities and charges			
-Finances and collection			
-Value adjustment of receivables			
-Cost of marketing			
-Cost of employees			
-Depreciation			
-Cost of services			
-Costs of financing			
-Other costs (Specified per items)			
-Other costs (Total items lower than 5% of the operating cost)			
Total operating costs (CCA basis)			
TOTAL COSTS (CCA BASIS)			
PROFIT (CCA basis)			

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS (Continued)

1. PROFIT-AND-LOSS ACCOUNT (Continued)

1.5. PROFIT-AND-LOSS ACCOUNT – CONSOLIDATED

Consolidated Profit-and-Loss Account
On the basis of the historical cost accounting (CCA)
For the year ended on dd mm yyyy

	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR	% OF CHANGES
	000 EUR % per line	000 EUR % per line	annually
INCOME			
Internal sales			
-Services also provided externally			
-Services provided only internally			
External sales			
TOTAL SALES INCOME			
COSTS			
Costs to other segments / services			
Operating costs			
-Maintenance			
-Spare parts			
-Provisions for liabilities and charges			
-Finances and collection			
-Value adjustment of receivables			
-Cost of marketing			
-Cost of employees			
-Depreciation			
-Cost of services			
-Costs of financing			
-Other costs (Specified per items)			
-Other costs (Total items lower than 5% of the operating cost)			
Total operating costs (CCA basis)			
TOTAL COSTS (CCA BASIS)			
PROFIT (CCA basis)			

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS (Continued)

2. STATEMENT ON AVERAGE EMPLOYED CAPITAL

2.1. Statement on Average Employed Capital – ACCESS AND ORIGINATION OF MOBILE CALLS

	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR	% OF CHANGES
	000 EUR % per line	000 EUR % per line	annually
INCOME			
Internal sales			
-Services also provided externally			
-Services provided only internally			
External sales			
TOTAL SALES INCOME			
COSTS			
Costs to other segments / services			
Operating costs			
-Maintenance			
-Spare parts			
-Provisions for liabilities and charges			
-Finances and collection			
-Value adjustment of receivables			
-Cost of marketing			
-Cost of employees			
-Depreciation			
-Cost of services			
-Costs of financing			
-Other costs (Specified per items)			
-Other costs (Total items lower than 5% of the operating cost)			
Total operating costs (CCA basis)			
TOTAL COSTS (CCA BASIS)			
PROFIT (CCA basis)			
YIELD ON AVERAGE EMPLOYED CAPITAL AND INCOME			
For the year of yyyy			
YIELD ON SALES INCOME			

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS (Continued)

2. STATEMENT ON AVERAGE EMPLOYED CAPITAL (Continued)

2.2. Statement on Average Employed Capital – TERMINATION OF MOBILE CALLS

	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR	% OF CHANGES
	000 EUR % per line	000 EUR % per line	annually
INCOME			
Internal sales			
-Services also provided externally			
-Services provided only internally			
External sales			
TOTAL SALES INCOME			
COSTS			
Costs to other segments / services			
Operating costs			
-Maintenance			
-Spare parts			
-Provisions for liabilities and charges			
-Finances and collection			
-Value adjustment of receivables			
-Cost of marketing			
-Cost of employees			
-Depreciation			
-Cost of services			
-Costs of financing			
-Other costs (Specified per items)			
-Other costs (Total items lower than 5% of the operating cost)			
Total operating costs (CCA basis)			
TOTAL COSTS (CCA BASIS)			
PROFIT (CCA basis)			
YIELD ON AVERAGE EMPLOYED CAPITAL AND INCOME			
For the year of yyyy			
YIELD ON SALES INCOME			

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS (Continued)

2. STATEMENT O AVERAGEOM EMPLOYED CAPITAL (Continued)

2.3. Statement on Average Employed Capital – OTHER MARKETS

	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR	% OF CHANGES
	000 EUR % per line	000 EUR % per line	annually
INCOME			
Internal sales			
-Services also provided externally			
-Services provided only internally			
External sales			
TOTAL SALES INCOME			
COSTS			
Costs to other segments / services			
Operating costs			
-Maintenance			
-Spare parts			
-Provisions for liabilities and charges			
-Finances and collection			
-Value adjustment of receivables			
-Cost of marketing			
-Cost of employees			
-Depreciation			
-Cost of services			
-Costs of financing			
-Other costs (Specified per items)			
-Other costs (Total items lower than 5% of the operating cost)			
Total operating costs (CCA basis)			
TOTAL COSTS (CCA BASIS)			
PROFIT (CCA basis)			
YIELD ON AVERAGE EMPLOYED CAPITAL AND INCOME For the year of yyyy			
YIELD ON SALES INCOME			

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS (Continued)

2. STATEMENT ON AVERAGE EMPLOYED CAPITAL (Continued)

2.4. Statement on Average Employed Capital – RETAIL TRADE AND OTHER

	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR	% OF CHANGES
	000 EUR % per line	000 EUR % per line	annually
INCOME			
Internal sales			
-Services also provided externally			
-Services provided only internally			
External sales			
TOTAL SALES INCOME			
COSTS			
Costs to other segments / services			
Operating costs			
-Maintenance			
-Spare parts			
-Provisions for liabilities and charges			
-Finances and collection			
-Value adjustment of receivables			
-Cost of marketing			
-Cost of employees			
-Depreciation			
-Cost of services			
-Costs of financing			
-Other costs (Specified per items)			
-Other costs (Total items lower than 5% of the operating cost)			
Total operating costs (CCA basis)			
TOTAL COSTS (CCA BASIS)			
PROFIT (CCA basis)			
YIELD ON AVERAGE EMPLOYED CAPITAL AND INCOME			
For the year of yyyy			
YIELD ON SALES INCOME			

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS (Continued)

2. STATEMENT ON AVERAGE EMPLOYED CAPITAL (Continued)

2.5. Statement on Average Employed Capital – CONSOLIDATED

	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR	% OF CHANGES
	000 EUR % per line	000 EUR % per line	annually
INCOME			
Internal sales			
-Services also provided externally			
-Services provided only internally			
External sales			
TOTAL SALES INCOME			
COSTS			
Costs to other segments / services			
Operating costs			
-Maintenance			
-Spare parts			
-Provisions for liabilities and charges			
-Finances and collection			
-Value adjustment of receivables			
-Cost of marketing			
-Cost of employees			
-Depreciation			
-Cost of services			
-Costs of financing			
-Other costs (Specified per items)			
-Other costs (Total items lower than 5% of the operating cost)			
Total operating costs (CCA basis)			
TOTAL COSTS (CCA BASIS)			
PROFIT (CCA basis)			
YIELD ON AVERAGE EMPLOYED CAPITAL AND INCOME			
For the year of yyyy			
YIELD ON SALES INCOME			

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS (Continued)

3. CONSOLIDATED STATEMENT

Statement on Adjustments – Profit-and-Loss Account – CONSOLIDATED

	Access and Origination of Mobile Calls	Termination of Mobile Calls	Other Markets	Retail Trade	Other Services
TELECOMMUNICATION MARKETS/SERVICES					
RESIDUAL SERVICES/MARKETS (e.g. Non-Telecommunication Services/Markets)					
TOTAL					
Elimination of inter-company income and costs					
Liabilities/receivables of interest and similar fees					
Allocation of associated entities' profit					
Entities/persons with minor shares					
Allocation of associated entities' profit / goodwill depreciated to associated entities					
Entities/persons with minor shares					
Tax payable for the basic activity profit					
Dividend paid and proposed					
Amount without financial assets and investments disclosed as working assets					
Non-relevant extraordinary operating costs of the network					
Non-relevant extraordinary operating costs of associated entities					
Change impact on the asset life span					
Other					
ADJUSTEMENT (if required)					
AS STATED IN THE ANNUAL STATEMENT					

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS (Continued)

3.5 STATEMENT ON UNIT COSTS

		Unit Costs of Network Components*											
Routing matrix	**Service Unit Cost EUR/100**	***Site***	***BSS voice***	***BSS data***	***MSC / MSS / MGW***	***Transmission***	***SMSC***	***MMSC***	***Data core***	***Wimax***	***HLR***	***Billing***	***IN***	***Retail and other***
Services														
Origination of calls														
Termination of calls														
Calls in the network (origination)														
Calls in the network (termination)														
SMSs in the network (origination)														
SMSs in the network (termination)														
SMS origination														
SMS termination														
MMSs in the network														
MMS origination														
MMS termination														
Data														

IV. REGULATORY FINANCIAL STATEMENTS (Continued)

3.6 STATEMENT ON TRANSFER FEES

STATEMENT ON TRANSFER FEES
For the year ended on dd mm yyyy

RETAIL SERVICE (or others)	WHOLESALE SERVICE	DETERMINING OF FEE	FEE DETERMINING UNIT	QUANTITY OF SERVICES	TOTAL
Calls in the network	Calls in the network (origination)	xx	a	a’	A= a*a’
	Calls in the network (termination)	xx	b	b’	B= b*b’
Outgoing calls	Outgoing calls	xx	c	c’	C= c*c’
Incoming calls	Incoming calls	xx	d	d’	D= d*d’
International calls	Outgoing international calls	xx	e	e’	E= e*e’
	Incoming international calls	xx	f	f’	F= f*f’
SMSs in the network	SMSs in the network (origination)	xx	g	g’	G= g*g’
	SMSs in the network (termination)	xx	h	h’	H= h*h’
Outgoing SMSs	Outgoing SMSs	xx	and	and’	AND= and*and’
Incoming SMSs	Incoming SMSs	xx	j	j’	J= j*j’
MMSs in the network	MMSs in the network (origination)	xx	k	k’	K= k*k’
	MMSs in the network (termination)	xx	l	l’	L= l*l’
Outgoing MMSs	Outgoing MMSs	xx	m	m’	M=m*m’
Incoming MMSs	Incoming MMSs	xx	n	n’	N= n*n’
Data	Data	xx	z	z’	Z= z*z’

TOTALO FOR SERVICE 1 **A+B+C+….Z**

3.7 STATEMENT ON THE ADJUSTMENT - Average Employed Capital

Average Employed Capital - Consolidated
For the year ended on dd mm yyyy

	CURRENT YEAR 000 EUR	PREVIOUS YEAR 000 EUR
Share capital on the basis of the Annual Financial Statements		
CCA Adjustment		
ADJUSTMENT		
Receivables on the basis of interests		
Liabilities on the basis of interests for long run bonds		
Proposed (determined) dividend		
Taxes		
Long run liabilities		
Current portion of long run liabilities		
Deferred tax assets		
Other relevant items		
End balance of the Employed Capital CCA as on December 31st		
Starting balance of the Employed Capital CCA as on January 1st		
Adjustment of the Employed Capital starting balance		
Revised starting balance of the Employed Capital CCA as on January 1st		
Average CCA Employed Capital		
Average daily adjustment		
Deferred cost		
TOTAL CCA OF AVERAGE EMPLOYED CAPITAL		
Wholesale market (where there is the responsibility of applying accounting separation / cost accounting)		
Retail trade market (where there is the responsibility of applying accounting separation / cost accounting)		
AVERAGE EMPLOYED CAPITAL ON THE MARKET WITH SIGNIFICANT MARKET POWER		
Sub-selection of markets		
Services other than SMP		
-Wholesale services		
-Retail services		
OTHER SERVICES (non-telecommunication services)		
TOTAL CCA OF AVERAG EMPLOYED CAPITAL		